

REFERAT Forretningsudvalget 2018-2021 d. 15-08-2018

Mødedato Onsdag d. 15. august 2018 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 7

Mødedeltagere Stephanie Lose, V, Jørn Lehmann Petersen, A, Karsten Uno Petersen, A, Pia Tørving, A, Poul-Erik Svendsen, A, Morten Brixtofte Petersen, B, Morten Weiss-Pedersen, C, Ida Damborg, F, Villy Søvnadal, F, Marianne Mørk Mathiesen, løsgænger, Søren Rasmussen, O, Thies Mathiasen, O, Bo Libergren, V, Kurt Jensen, V, Mads Skau, V, Ulrik Sand Larsen, V, Vibeke Sypli Enrum, Ø (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Forslag til budget 2019-2022.....	3
Revisionsberetninger for regnskabsåret 2017.....	5
Revisionsberetning vedr. aktivitetsbestemte tilskud mv. 2017.....	7
Ekstraordinære investeringer 2018.....	9
Tønder Sygehus, ombygning til korttidscenter.....	13
Klargøring til byggeri, Nyt OUH.....	15
Energi- og Miljøredegørelse 2017.....	19
Etablering af fire demensudrednings- og behandlingenheder i Region Syddanmark.....	21
Høring over forslag til lov om erhvervsfremme m. fl.....	24
Høring over Kommissionens forslag til forordninger til samhörighedspolitikken 2021-2027.....	26
Præsident Obamas besøg i Kolding.....	27
Indstilling til Rybners vedr. permanentgørelse af hf-udbud.....	29
Henvendelse fra Tønder Gymnasium vedrørende påtænkt udbud af ASF-STX i Tønder.....	32
Høring - FynBus' forslag til Trafikplan 2018-2021.....	34
Høring - Sydtrafiks forslag til Trafikplan 2018-2022.....	36
Orienteringer fra Vækstforum.....	38
Indstillinger fra Vækstforum.....	41
Forslag til retningslinjer for ansøgning om midler afsat til markering af Genforeningen 2020.....	47
Regionsrådets udtalelse vedr. Statsrevisorernes beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser.....	49
Orientering om status på arbejdet med lønkrav fra tidligere BIOS-medarbejdere.....	50
Opdatering af retningslinjer for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til regionsrådsmedlemmer.....	51
Rapportering vedr. whistleblowerordning 1. halvår 2018.....	55
Arrangement om borgerinddragelse for regionsrådet.....	56
Meddelelser.....	57
Eventuelt.....	58
LUKKET - salg af ejendom.....	59
LUKKET - salg af ejendom.....	60
LUKKET - salg af ejendom.....	61
LUKKET - salg af klinik.....	62

Punkt 1: Forslag til budget 2019-2022

18/41367

Resumé

Forslag til budget 2019 forelægges til 1. behandling.

Sagsfremstilling

Forslag til budget 2019 tager udgangspunkt i overslagsårene 2019-2021, jf. ajourført budget 2018, fremskrevet til 2019-niveau. Overslagsår 2022 er sat lig 2021.

Hertil kommer konsekvenserne af aftalen om regionernes økonomi for 2019, jf. orientering på regionsrådets budgetseminar den 18. juni 2018, samt lov- og cirkulæreprogrammet (DUT) m.v. for 2018/2019.

Til brug for 1. behandlingen er udarbejdet sidepapirer vedr. Sundhed, Social og Specialundervisning, Regional Udvikling samt Fælles formål og administration/Renter. Heri redegøres kort for status for budgetforslaget, hovedelementerne i økonomiaftalen for 2019 og disses konsekvenser for Region Syddanmark, finansiering m.v. samt centrale temaer/udfordringer i relation til budget 2019.

Kommunale udviklingsbidrag indgår i finansieringen af regionens opgaver vedr. regional udvikling. Størrelsen heraf fastsættes af regionsrådet efter drøftelse i kommunekontaktudvalget den 24. august 2018. Det indstilles, at udviklingsbidraget budgetteres i overensstemmelse med økonomiaftalens forudsætninger, dvs. uændret i forhold til 2018, men fremskrevet til 2019-niveau.

Indstilling

Det indstilles:

At forretningsudvalget oversender forslag til budget 2019-2022 til 1. behandling i regionsrådet.

At forretningsudvalget godkender, at der ansøges om dels deponeringsfritagelse vedr. voksenpsykiatrien på Nyt OUH som OPP, dels lån til refinansiering af afdrag i 2019.

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At de kommunale udviklingsbidrag i 2019 – med forbehold for drøftelse i kommunekontaktudvalget – budgetteres i overensstemmelse med økonomiaftalens forudsætninger.

At fristen for forslag fra de politiske grupper m.fl. til budget 2019 fastsættes til søndag den 2. september 2018.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Forretningsudvalget besluttede at oversende budget 2019-2022 til 1. behandling i regionsrådet.

Forretningsudvalget godkendte, at der ansøges om dels deponeringsfritagelse vedr. voksenpsykiatrien på Nyt OUH som OPP, dels lån til refinasiering af afdrag i 2019.

Forretningsudvalget anbefaler over for regionsrådet:

At de kommunale udviklingsbidrag i 2019 – med forbehold for drøftelse i Kommunekontaktudvalget – budgetteres i overnsstemmelse med økonomiaftalens forudsætninger.

At fristen for forslag fra de politiske grupper m.fl. til budget 2019 fastsættes til mandag den 3. september 2018.

Vibeke Syppli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

B2019 - Sundhed-sidepapir til 1. behandling

B2019 - Social og Specialundervisning-sidepapir til 1. behandling

B2019 - Regional Udvikling-sidepapir til 1. behandling

B2019 - Fælles formål og administration samt Renter-sidepapir til 1. behandling

Budget 2019-2022 - budgethæfte til 1. behandling

Budget 2019 - fastsættelse af kommunale udviklingsbidrag

Aftale om regionernes økonomi for 2019

FU august 2018 - basisbalance og budget for 2019

Punkt 2: Revisionsberetninger for regnskabsåret 2017

18/26993

Resumé

Revisionens beretning om revision af årsregnskabet for 2017 og revisionsberetning for 2017 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion, fremlægges til regionsrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Revisionen har sendt beretning af 15. juni 2018 om revision af årsregnskabet for 2017 (afsluttende) og revisionsberetning for 2017 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion.

Beretningerne er tidligere fremsendt til regionsrådsmedlemmerne. De forelægges nu til regionsrådets godkendelse.

Beretningerne indeholder ikke bemærkninger, som regionsrådet skal besvare over for Ankestyrelsen, men revisionen har redegjort for konstateringer og anbefalinger. Der henvises til administrationens besvarelse og opfølgning i vedhæftede notat.

Det foreslås, at der svares Ankestyrelsen, at revisionens beretninger tages til efterretning, og at uddybende bemærkninger findes i det vedlagte notat.

Regionsrådet har tidligere behandlet årsrapport med bilagssamling for 2017 og afgivet den til revisionen.

Regionsrådet kan, hvis ovenstående revisionsberetninger godkendes, meddele Ankestyrelsen, at regnskabet for 2017 betragtes som endeligt godkendt.

Desuden er der gennemført intern kontrol på udgifter og indtægter i 2017 for områder under formand, regionsdirektør og koncerndirektører, jf. beslutning i regionsrådet den 29. februar 2016. Notat om den udførte interne kontrol samt notat med administrationens besvarelse er vedlagt som bilag.

Indstilling

Det indstilles:

At notat om intern kontrol på udgifter og indtægter i 2017 for områder under formand, regionsdirektør og koncerndirektører samt notat med administrationens besvarelse tages til efterretning.

Det indstilles videre, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At beretning af 15. juni 2018 om revision af årsregnskabet for 2017 med administrationens besvarelse af konstateringer og anbefalinger godkendes og videresendes til Ankestyrelsen.

At revisionsberetning for 2017 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion, godkendes og videresendes til Ankestyrelsen.

At årsrapport samt bilagssamlingen for 2017 endeligt godkendes og fremsendes til Ankestyrelsen.

At ekstraktudskrift med regionsrådets beslutning fremsendes til Ankestyrelsen.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Forretningsudvalget tog notatet om intern kontrol på udgifter og indtægter i 2017 for områder under formand, regionsdirektør og koncerndirektører samt notat med administrationens besvarelse til efterretning.

Den øvrige del af indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Beretning vedr. regnskab 2017

Beretning vedr. sociale udgifter 2017

Notat - Revisionsberetninger for regnskabsåret 2017

Notat ledelsesudgifter 2017

Notat om Intern kontrol

Punkt 3: Revisionsberetning vedr. aktivitetsbestemte tilskud mv. 2017

18/30391

Resumé

Regionsrådet skal hvert år afgive en revisionspåtegnet redegørelse for hvordan sygehusenes aktivitet registreres og opgøres. Redegørelsen skal afleveres til Sundheds- og Ældreministeriet og til kommunalbestyrelserne i regionen. Dette skal ske senest 1. september 2018.

Revisionsberetningen er nu udarbejdet, og fremlægges til behandling. Revisionen konkluderer overordnet set 'at regionens forretningsgange, sagsbehandling, sagsopfølgning samt anvendelse af IT-systemer og rutiner for kvalitetssikring for de berørte områder er hensigtsmæssige og betryggende'. Revisionen har kun fundet anledning til at afgive en enkelt bemærkning, som regionsrådet skal besvare.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal afgive en redegørelse til Sundheds- og Ældreministeriet samt kommunalbestyrelserne i Region Syddanmark om indberettet aktivitet i sundhedsvæsnen for år 2017. Redegørelsen skal revideres og påtegnes af regionens revisor.

På baggrund af den redegørelse, som regionsrådet godkendte d. 25. juni 2018 har revisionsfirmaet Deloitte udarbejdet vedlagte revisionsberetning.

I revisionsberetningen fremgår det, at Region Syddanmark har fulgt en række anbefalinger, som revisionen fremsatte sidste år 'hvilket generelt har forbedret dokumentationen for den gennemførte kontrolindsats'. Samtidig anderkender revisionen at 'der er generelt stort fokus på kvalitetssikring af data – også ude på de enkelte afdelinger'.

Revisionsgennemgangen har kun givet anledning til en enkelt bemærkning samt 4 anbefalinger.

Revisionens bemærkning handler om en revisionserklæring vedrørende applikationskontroller i COSMIC, som revisionen ikke finder, er fuldt ud dækkende. Leverandøren af COSMIC, CGI, har leveret en generel revisionserklæring, der omhandler CGI's generelle arbejde med applikationskontroller, og ikke som ønsket af revisionen en specifik revisionserklæring kun omhandlende COSMIC-systemet.

COSMIC er blevet implementeret på regionens sygehuse over en årrække startende fra 2013. Revisionen har fra starten af implementeringen, opfordret Region Syddanmark til at få Cosmic-leverandøren til at udarbejde en særlig revisionsberetning. En beretning der beskriver, hvordan Cosmic-systemet lever op til de kontrolmål Region Syddanmark har defineret. Beretningen skal udarbejdes af et særligt IT-revisionsfirma. Der har været iværksat et arbejde med at indhente denne erklæring, men Revisionen kan konstatere, at dette heller ikke er blevet opfyldt for 2017. Dette skyldes, at regionen selv overtager indberetningen til Landspatientregistret i november 2018, og der i den forbindelse sker en række ændringer i kontroller, som varetages af hhv. leverandør og regionen. Revisionen skal anbefale, at arbejdet med revisionserklæringen opprioriteres og bringes i orden for 2018, således at der skabes sikkerhed for, at de relevante applikationskontroller som håndteres af systemleverandøren er afdækket.

I samarbejde med revisionen og CGI er der aftalt en proces, der skal munde ud i, at den ønskede specifikke revisionserklæring forelægges for aktivitetsåret 2018.

Revisionens anbefalinger vedrører Regions Syddanmarks brug af EPJ/PAS-systemet COSMIC. Her har revisionen anbefalinger vedrørende:

- Revurderingen af allerede tildelte brugerrettigheder.
- Brugen af IT-sikkerhedslogging.
- Opstilling af krav til passwords.
- En vurdering af risici ved at leverandøren har adgang til produktionsmiljøerne i COSMIC.

System-forvalteren af COSMIC vil inden 31. august aflevere handleplaner for de fire anbefalinger.

Samlet set konkluderer revisionen, at 'de aktivitetsoplysninger, regionen har indberettet til ministeriet som grundlag for beregning af tilskud og medfinansiering fra kommunerne, er veldokumenterede og rigtige'. Revisionen konkluderer også, 'at regionens forretningsgange, sagsbehandling, sagsopfølgning samt anvendelse af IT-systemer og rutiner for kvalitetssikring for de berørte områder er hensigtsmæssige og betryggende'

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At revisionsberetningen tages til efterretning.

At administrationen anmodes om at foretage de påtænkte initiativer i relation til revisionsberetningens bemærkning og anbefalinger, som beskrevet i dagsordensteksten.

At redegørelsen, revisionsberetningen og en orientering om de påtænkte initiativer i relation til revisionens bemærkning og anbefalinger fremsendes til Sundheds- og Ældreministeriet, kommunalbestyrelserne i regionen og tilsynsmyndighederne i øvrigt.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Rev beretning aktivitetsbestemt tilskud mv. 2017

Regionsrådets redegørelse vedrørende aktivitetsbestemte tilskud mv. 2017

Punkt 4: Ekstraordinære investeringer 2018

18/41079

Resumé

Inden for årets reviderede driftsloft konstateres et midlertidigt råderum, der kan anvendes til projekter og indkøb af investeringsmæssig karakter. Det anbefales, at der i 2018 ekstraordinært afsættes samlet 142,8 mio. kr. til renovering af tekniske installationer på regionens sygehuse, udvendig renovering af regionens bygningsmasse, anskaffelse af arbejdsmiljø- og rengøringsvenlige senge mv.

Sagsfremstilling

Regionsrådet blev på mødet 25. juni 2018 forelagt årets første økonomi- og aktivitetsrapportering for sundhedsområdet. Opfølgningen viser, at der også i 2018 forventes budget- og aftaleoverholdelse.

Samtidig viser opfølgningen, at der i 2018 er et midlertidigt råderum til gennemførelse af initiativer af investeringsmæssig karakter. Råderummet har bl.a. sammenhæng med lavere udgifter til sygesikringsmedicin end forudsat ved budgetlægningen, at sygehuse ikke fuldt ud forventes at udnytte de udmeldte lofter for afregning i 2018 samt faldende udgifter vedr. fremmede sygehuse. Et gunstigt udbudsresultat vedr. EPJ-Syd bidrager yderligere til råderummet.

I budgetaftalen for 2018 er tilkendegivet, at midlertidige råderum, der måtte opstå inden for årets udgiftslofter, fortsat skal anvendes til at konsolidere regionens samlede økonomi, f.eks. ved at aflaste det forventede udgiftspres i de kommende år og/eller investere i apparatur, it mv. I budgetaftalen indgår også om muligt at fremskynde anskaffelsen af arbejdsmiljø- og rengøringsvenlige senge og sengeborde.

På den baggrund har regionsrådet på mødet juni 2018 prioriteret ekstra 100 mio. kr. anvendt til nye medicotekniske anskaffelser. Jævnfør 1. økonomi- og aktivitetsrapportering afdækker administrationen samtidig mulighederne for at igangsætte andre initiativer i 2018, der bl.a. kan understøtte forbedringer i relation til hygiejne og arbejdsmiljø, samt aflaste det fremadrettede udgiftspres på regionens drifts- og anlægsrammer.

Behovet for aflastning af drifts- og anlægsrammerne skal blandt andet også ses i sammenhæng med, at der i forbindelse med ibrugtagning af Nyt OUH vil være betydelige éngangsudgifter ved dobbeltdrift på to matrikler, flytning af sygehuset, uddannelse af personale mv. Fra 2019 påbegynder OUH den løbende opsparing til dækning af flytteudgifter ved ibrugtagningen af Nyt OUH. Opsparingen skal frem mod 2023 anvendes således, at der i flytteåret kan frigøres midler andre steder i den samlede økonomi for sundhedsområdet til dækning af flytteudgifterne. Frem mod indflytningen vil der således være stort behov for at konsolidere regionens samlede drifts- og anlægsudgifter, f.eks. ved i videst mulig udstrækning at fremrykke andre udgifter, der ellers var budgetteret i indflytningsåret.

Det vurderes, at der inden for årets udgiftsloft for 2018 kan prioriteres nye initiativer i størrelsesordenen 100-150 mio. kr. Da prognoserne efter 1. økonomi- og aktivitetsrapportering er forbundet med betydelig usikkerhed, forudsættes det, at enkelte initiativer først iværksættes på baggrund af ajourførte prognoser for 2018, dvs. i sammenhæng med årets 2. økonomi- og aktivitetsrapportering, der forelægges forretningsudvalg og regionsråd i september 2018. Det vurderes, at initiativer kan gennemføres uden øget risiko for overskridelse af udgiftsloftet for 2018, idet der i nødvendig udstrækning kan udvises tilbageholdenhed med øvrige udgifter af investeringsmæssig karakter ultimo 2018.

Inden for disse overordnede rammer er sygehuse blevet anmodet om at komme med konkrete forslag til iværksættelse af nye initiativer mv. af investeringsmæssig karakter. Efter kvalificering af ansøgningerne anbefales initiativer mv. inden for følgende indsatsområder iværksat:

Indsatsområde	Projekter (uddrag)	Beløb (mio. kr.)
Udvendig bygningsvedligeholdelse /vedligeholdelse klimaskærm	Udskiftning af vinduer på Sønderborg, Kolding og Vejle Sygehus, udskiftning skifertag i Varde samt renovering i Ølgod	33,2
Indvendige vedligehold tekniske installationer, bestykning mv.	Renovering Tønder, bestykning sengebygning Esbjerg, renovering køl, faldstammer, vandrør Vejle/Kolding Sygehus, forhal Nyborg Sygehus, udskiftning wireless platform	47,040
Anskaffelse af senge og sengeborde	Nye senge Sygehus Sønderjylland, OUH, psykiatri og Sydvestjysk Sygehus	14,440
Arbejds miljøforbedringer	Anskaffelse bækkenkvarne (SHS), sengeskærme (SHS), indeklimastyring (SVS), indeklima patienthotel (OUH), støj/skærme enheder/brandsikring Psykiatri, personsikringsanlæg psykiatri Svendborg	12,523
Arbejdsflow/bedre patienthåndtering	Anskaffelse Case Carts til SHS (system til håndtering og sporing af operationsudstyr)	5,6
Afhjælpning af udgiftspres vedr. udstyrsporet Nyt OUH	F.eks.: Indkøb af pc'ere, (øvrige eksempler tilføjes efter drøftelse med OUH)	30,0
I alt		142,803

Den eksakte og udtømmende fordeling af de enkelte indsatsområder fordelt på projekter og sygehuse fremgår af sagens bilag.

Udvendig bygningsvedligeholdelse: Rammen til udvendig bygningsvedligeholdelse er i 2019 og 2020 reduceret i sammenhæng med tidligere års renoveringer af den udvendige bygningsmasse. Reduktionen af rammen betyder, at det hidtil ikke har været muligt at prioritere en fuld udskiftning af vinduer inkl. miljøsanering med rensning for asbest- og PCB-holdige materialer på Sønderborg, Kolding og Vejle Sygehuse. Vinduerne er generelt meget utætte og kolde grundet vinduernes alder. Det skønnes, at udskiftningen indebærer en besparelse på varmeregnskabet i størrelsesordenen 10 pct. Desuden anbefales udskiftning af skifertag og ventilationsanlæg på Varde Sygehus samt renovering af Ølgod Læge- og Sundhedshus.

Ved gennemførelse af renoveringsarbejderne vil det være muligt at nedskrive rammen til udvendig bygningsvedligeholdelse med 5 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023, i alt 15 mio. kr.

Indvendig vedligeholdelse af tekniske installationer: Generalplanerne for Kolding og Vejle Sygehus indebærer nødvendige renoveringer af infrastruktur og tekniske installationer på sygehuset. Inden for de gældende udgiftslofter har det hidtil ikke været muligt at prioritere en fuldstændig gennemførelse af projekterne.

Det anbefales, at der i 2018 iværksættes renoveringer på de to matrikler, der bl.a. omfatter udskiftning af faldstammer på Vejle Sygehus (A1-bygningen), etablering af køl til afdelingskøkkener, medicinrum og krydsfeltstue (A1-bygningen Vejle Sygehus) samt udskiftning og opgradering af køl og ventilation på Kolding Sygehus i Blok 2 og 6 (dagkirurgiske operationsstuer og røntgen). I beløbet indgår tillige screening af vandrør med henblik på planlægning og løbende udskiftning heraf.

Der må påregnes et renoveringsbehov i samme størrelsesorden i 2019, bl.a. til udskiftning af vandrør samt forsyningstavler i Kolding, som det ikke er muligt at fremrykke til 2018.

Yderligere anbefales renovering på Tønder og Nyborg Sygehus (forhal) samt midler til bestyknings af Esbjerg Sygehus, renovering af elevatorer i regionshuset samt udskiftning af wireless platform. Den sidstnævnte anskaffelse tilbagebetales over 5 år med 0,7 mio. kr. årligt.

Gennemførelse af projekterne vil fremadrettet aflaste presset på regionens samlede anlægs- og investeringsrammer.

Anskaffelse af senge og sengeborde: Jævnfør budgetaftalen for 2018 anbefales anskaffelse af arbejdsmiljø- og hygiejnevenlige senge- og sengeborde for samlet 14,440 mio. kr. til

Odense Universitetshospital, Sygehus Sønderjylland, Sydvestjysk Sygehus og Psykiatrien.

Sygehus Lillebælt har i anden sammenhæng inden for eksisterende driftsramme foretaget et større indkøb af senge og sengeborde for omkring 10 mio. kr. i tråd med budgetaftalens forudsætninger herom.

Det er på nuværende tidspunkt usikkerhed om udbud og levering af senge og sengeborde fuldt ud kan effektueres med virkning for regnskab 2018. Der er derfor risiko for, at dele af betalingen først forfalder i 2019. Hvis dette bliver aktuelt forudsættes det, at sygehusene fremrykker øvrige indkøb fra 2019 til 2018 med henblik på at sikre råderum i 2019 til finansiering af de resterende betalinger på leverancen.

Forbedringer i arbejdsmiljø: Med henblik på at forbedre arbejdsmiljø for patienter og personalet anbefales det at afsætte 12,523 mio. kr. til dette formål. Prioriteringen dækker indeklima, tekniske installationer og udstyr.

Arbejdsflow/bedre patienthåndtering: Med henblik på at forbedre arbejdsflow og patienthåndtering anbefales det at afsætte 5,6 mio. kr. til dette formål. Prioriteringen dækker over både udstyr og inventar, som både øger arbejdsflow omkring den enkelte patient og øger patientsikkerheden i behandlingen.

Udstyrssporet vedr. Nyt OUH: Odense Universitetshospital vurderer, at det på nuværende tidspunkt i forhold til indflytningen på Nyt OUH er vanskeligt at komme med forslag til konkrete anskaffelser af løst inventar mv., der kan afhjælpe udfordringerne i relation til bestyknings af Nyt OUH med apparatur og løst inventar. Det er således nødvendigt med en længere planlægningshorisont for denne opgave. I stedet anbefales fremrykning af øvrige projekter mv., der alternativt skulle være afholdt i 2019 eller efterfølgende år. Herved frigøres budgetmidler i disse år, der kan bidrage til at opnå den forudsatte, høje genanvendelsesprocent for apparatur, it, inventar mv. Det anbefales, at OUH tilføres i alt 30 mio. kr. til øvrige projekter, og at de afdelte besparelser i overslagsårene indarbejdes på central ramme, der senere udloddes af regionsrådet til bestyknings af Nyt OUH.

Det er forudsat, at projekterne færdiggøres inden udgangen af 2018 og kan afholdes i driften. I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2018 afrapporteres på status for projekterne, herunder økonomi. De opgjorte besparelser forbundet med gennemførelse af initiativerne indarbejdes i budget 2019 og efterfølgende år.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At der i 2018 ekstraordinært afsættes 142,803 mio. kr. til ekstraordinære investeringer i hygiejne- og arbejdsmiljøforbedrende tiltag, renovering af ud-og indvendig bygningsmasse mv.

At udgifterne finansieres af midlertidigt råderum inden for fællesområdet for somatik og psykiatri.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 2 råderum - specifikation

Bilag 1 råderum - overblik

Punkt 5: Tønder Sygehus, ombygning til korttidscenter

18/41039

Resumé

Regionsrådet blev på mødet i juni 2018 orienteret om, at Sundheds- og Ældreministeriet har meddelt tilskud til etablering af korttidscenter på Tønder Sygehus. Regionsrådet godkendte den statslige bevilling, idet de budget- og bevillingsmæssige forhold ville blive indarbejdet senere.

Der er tale om en bevillingssag til udførelse af de nødvendige ombygninger.

Sagsfremstilling

På mødet den 25. juni 2018 godkendte regionsrådet et statsligt tilskud på 5,145 mio. kr. til etablering af lokaler til korttidscenter mv. (der stod fejlagtigt 5,154 mio. kr. i dagsordenspunktet).

Ombygningen mv. er budgetteret til 8,660 mio. kr. Restbeløbet på 3,515 mio. kr. foreslås finansieret af prioriteringspuljen, anlæg.

Ombygningen af de ca. 1.200 m² vil blive udført af Region Syddanmark i tæt samarbejde med Tønder Kommune. Herved omdannes nuværende sengestuer, operationsrum, hvilerum, kontorer mv. til ca. 11 korttidsboliger mv. Disse skal især anvendes til ældre borgere, der er færdigbehandlede patienter fra sygehus, samt borgere der henvises fra almen praksis eller hjemmeplejen. Hensigten er særlig observation samt pleje- eller behandlingstilbud med henblik på stabilisering inden udflytning til anden vedvarende bolig (eller indlæggelse).

Ombygningsarbejdet forventes færdigt i 2. halvår 2019.

Tilbuddet vil blive drevet af Tønder Kommune i samspil med de øvrige private og regionale aktører på Tønder Sygehus.

I forbindelse med indgåelse af lejekontrakt med Tønder Kommune, vil det blive aftalt, at kommunen forrenter restbeløbet med 2 % pro anno og afdrager det som tillæg til lejen over 15 år.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At projekt vedr. ombygning af dele af Tønder Sygehus til korttidspladser mv. godkendes.

At der meddeles anlægsbevilling på 8,660 mio. kr. (indeks 143,1) til formålet, samt anlægsindtægtsbevilling på -5,145 mio. kr. vedr. tilskud fra staten til projektet (fast indeks).

At der afsættes og frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2018 til formålet, som finansieres dels af statstilskuddet på 5,145 mio. kr. og dels af 3,515 mio. kr. fra prioriteringspuljen, anlæg, idet evt. ikke-forbrugte midler efterfølgende søges overført til 2019.

At økonomidirektøren bemyndiges til at godkende licitationsresultat inden for den meddelte økonomiske ramme.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Klargøring til byggeri, Nyt OUH

18/25707

Resumé

Byggemodningen for Nyt Odense Universitetshospital er i fuld gang. Næste fase er den endelige klargøring til byggeri, som med fordel kan igangsættes nu for at være klar til forventet byggestart i første del af 2019.

Sagen omhandler byggeplads (byggepladsentreprise, adgangskontrol til byggeplads og hegnsentreprise) og øvrigt terrænarbejde (nedrivning af bygninger).

Sagsfremstilling

Regionsrådet meddelte på mødet den 19. december 2016 bevilling til byggemodning af grunden for Nyt OUH (DP02). Byggemodningen er i fuld gang og skrider planmæssigt frem.

Totalentreprenøren JV CMB/Itenera forventes at igangsætte byggeriet af Vidensaksen (DP03) og Behandlings- og sengeafsnit (DP04) i første del af 2019. Derfor anbefales frigivelse af to bevillinger, der skal sikre den endelige klargøring til opstart af byggeri over jorden.

Det drejer sig om:

Byggeplads, fælles:

- Byggepladsentreprise – driftsoperatør, portnerfunktion, pladsmand og affaldshåndtering (31,075 mio. kr.).
- Adgangskontrol til byggepladsen (3,451 mio. kr.).
- Hegn (8,220 mio. kr. med en tilhørende indtægt fra Odense Letbaneselskab).

Øvrigt terrænarbejde (klar til byggeri):

- Nedrivning af ejendomme (0,700 mio. kr.).

Byggeplads, fælles

Det er bygherres opgave at lede, styre og kontrollere aktiviteterne på byggepladsen, der er fælles for forskellige byggeprojekter, entreprenører samt bygherrens egne leverancer. Løsningen af disse opgaver bidrager til en effektiv og sikker byggeplads, og modvirker desuden svind og hærværk på byggepladsen. Opgaverne udbydes i de foreslåede dele for at få den bedst mulige konkurrence på opgaverne.

Der etableres en portner-bygning og –funktion, samt hegn rundt om byggepladsen, samt om de enkelte entreprenørers dele af byggepladsen. Der etableres desuden elektronisk adgangskontrol på byggepladsen. Adgangskontrolkort udstedes efter deltagelse i sikkerhedskursus fra bygherren. Desuden omfatter entreprisen en såkaldt pladsmand, der vil være til rådighed for forefaldende arbejde på byggepladsen.

Langs letbanetracéet opsættes hegn i to omgange, først under Odense Letbaneselskabs entreprenørarbejde og efterfølgende under Odense Letbaneselskabs testkørsler. Begge hegn finansieres af Odense Letbaneselskab, sidstnævnte

etableres på Nyt OUH's udlæg, hvorfor der indstilles en indtægtsbevilling på i alt 0,7 mio. kr. for at kunne modtage betaling herfor fra Odense Letbaneselskab.

Økonomien er fordelt mellem kvalitetsfondsprojektet Nyt OUH og Psykiatrien ud fra gældende fordelingsnøgle.

Byggeplads, fælles

1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
Somatik	-	8.508	8.508	8.508	12.763	38.288
Psykiatri	-	991	991	991	1.486	4.458
I alt	-	9.499	9.499	9.499	14.249	42.747

Indtægt vedr. byggeplads fælles

1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
Somatik	-	-139	-139	-139	-209	-627
Psykiatri	-	-16	-16	-16	-24	-73
I alt	-	-156	-156	-156	-233	-700

Øvrigt terrænarbejde (klar til byggeri)

Region Syddanmark har erhvervet arealer med tilhørende bebyggelse, som skal nedrives for at frigøre arealet til Nyt OUH aktiviteter. Der søges om bevilling til nedrivning af ejendomme med den tilhørende bortskaffelse af materialer.

Nedrivning

1.000 kr.	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
Somatik	627					627
Psykiatri	73					73
I alt	700	-	-	-	-	700

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At projektet Byggeplads, fælles på Nyt OUH godkendes.

At der meddeles anlægsbevilling på 38,288 mio. kr. (indeks 115,91) til projektet Byggeplads, fælles på Nyt OUH.

At der afsættes og frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2019 – 2022 til formålet, finansieret af den afsatte restramme vedrørende Nyt OUH. Fordeling på år fremgår af sagsfremstillingen.

At der meddeles anlægsbevilling på 4,458 mio. kr. (indeks 143,1) til psykiatriens andel af projektet Byggeplads, fælles på Nyt OUH.

At der frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2019 – 2022 til formålet af de afsatte rådighedsbeløb vedr. Nyt OUH - Psykiatrien. Fordeling på år fremgår af sagsfremstillingen.

At der meddeles indtægtsbevilling på -0,627 mio. kr. (indeks 115,91) til projektet Byggeplads, fælles på Nyt OUH og indtægtsbevilling på -0,073 mio. kr. (indeks 143,1) til psykiatriens andel af projektet Byggeplads på Nyt OUH til medfinansiering fra Odense Letbaneselskab.

At der afsættes tilsvarende negative rådighedsbeløb i 2019 – 2022.

At projektet nedrivning af ejendomme på Nyt OUH godkendes.

At der meddeles tillæg til anlægsbevilling på 0,627 mio. kr. (indeks 115,91) til projektet nedrivning af ejendomme, som en del af bevillingen Øvrige terrænarbejder (klar til byggeri).

At der afsættes og frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2018 til formålet finansieret af den afsatte restramme vedrørende Nyt OUH.

At der meddeles anlægsbevilling på 0,073 mio.kr. (indeks 143,1) vedrørende Psykiatriens andel af nedrivning af ejendomme.

At der frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2018 til formålet af de afsatte rådighedsbeløb vedr. Nyt OUH – psykiatrien.

At regionsdirektøren bemyndiges til at godkende licitationsresultat inden for den økonomiske ramme til hvert af de ovennævnte områder/aktiviteter.

Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 21-06-2018

Indstilling tiltrådt.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Syppli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Notat bevilling til klargøring før byggeri

Punkt 7: Energi- og Miljøredøgørelse 2017

18/9541

Resumé

Regionsrådet behandler hvert år en Energi- og miljøredøgørelse, der omfatter aktiviteter i regionen som virksomhed. Energi- og miljøredøgørelse 2017 forelægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

I henhold til ”Regler for byggeri i Region Syddanmark” skal der hvert år udarbejdes en samlet Energi- og miljøredøgørelse for regionen som virksomhed. Redøgørelsen er et centralt element i Region Syddanmarks energi- og miljøregistrering, der bl.a. sætter regionsrådet i stand til at følge udviklingen på området.

Redøgørelsen omfatter alle regionens lokaliteter og beskriver overordnet de påvirkninger på klimaet og det ydre miljø, som følger af regionens egne aktiviteter. Der redegøres for særlige indsatser og initiativer i 2017, som har medvirket til at begrænse aktiviteternes skadelige påvirkninger af omgivelserne. Et særligt fokuspunkt i disse år er de mange store sygehusbyggerier, der i byggeprocessen påvirker regionens generelle ressourceforbrug. Ligeledes har den øgede frekvens af ambulante patienter, udvidede åbningstider, anvendelsen af stadigt mere avanceret medicoteknisk udstyr og en højere produktivitet samlet set betydning for ressourceforbruget.

Der er i år, for første gang, indført et afsnit, hvor energiforbruget på de somatiske sygehuse holdes op mod sygehusenes produktion i form af DRG-tal (Diagnose-Relaterede Grupper).

Det overordnede mål, jf. ”Klima- og Bæredygtigheds-strategien 2016-2019” er, for regionen som virksomhed, at reducere udledningen af CO₂ med 40 % i 2020 i forhold til 2004. Der forelå ingen delmål om forbrugsreduktion af el, vand og varme i 2017, hvorfor delmålene fra 2016 på henholdsvis 13 %, 10 % og 7 % i forhold til forbruget 2011, er brugt som sammenligningsgrundlag.

Overordnet er det konklusionen, at der er god fremdrift. Målene for vand og varme i 2017 er således opnået. CO₂-målene er ligeledes opfyldt for 2017, ligesom målet for CO₂-reduktion i 2020 er overholdt, med redegørelsen i 2017 med 50,7 %. De flotte resultater på CO₂-målene skyldes primært omlægninger i den nationale energiforsyning og i mindre grad, at nye og ombyggede bygninger er mere energieffektive end det eksisterende byggeri.

Reduktionsmålet for elforbruget i 2016 har stadig ikke i 2017 været muligt at opnå. Dette skal ses i lyset af, at der i samme tidsperiode har været tale om en stigende produktivitet – flere behandlinger, udvidede behandlingstidspunkter, mere avanceret medicoudstyr osv. Dog skal det bemærkes, at det trods øget aktivitet faktisk er lykkedes at knække elforbruget. Set over hele perioden, har der således på én og samme tid været flere patienter gennem systemet samtidig med et faldende elforbrug. Selvom der således ikke er sket målopfyldelse, har der trods alt været tale om flotte resultater i reduktionen af elforbruget.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At Energi- og miljøredøgørelse 2017 godkendes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Energi- og Miljøreddegørelse 2017

Punkt 8: Etablering af fire demensudrednings- og behandlingsenheder i Region Syddanmark

18/16069

Resumé

Oplæg til etablering af fire demensudrednings- og behandlingsenheder i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen offentliggjorde den 15. september 2017 ”Anbefalinger til organisering af udrednings- og behandlingsenheder for demens”. Anbefalingerne er udarbejdet i forlængelse af den ”Nationale demenshandlingsplan 2025”, som indeholder en række målsætninger og indsatser på demensområdet. Anbefalingerne lægger op til, at der skal etableres tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder.

Enhederne skal:

- Sikre flere mennesker med demens får specifikke diagnoser.
- Sikre patienterne kan blive vurderet af en speciallæge i relevant speciale og med mere umiddelbar inddragelse af speciallæger fra andre specialer ved behov.
- Sørge for tilstedeværelse af speciallæger fra specialerne neurologi, geriatri og psykiatri.
- Have en robusthed og størrelse der sikrer, at der er tilstrækkelig patientvolumen pr. enhed til, at der kan opbygges erfaring med patientgruppen.
- Sikre at patienterne kan blive mødt af personale med relevante kompetencer i forhold til deres tilstand.
- Bidrage til at skabe en ensartet tilgang til de undersøgelser, der indgår i udredningsprogrammet og de diagnostiske kriterier, der anvendes på tværs af de lægefaglige specialer.

Initiativet er udpeget som et selvstændig indsatsområde i regi af sundhedsplanen i 2018, og indgår også i Region Syddanmarks budgetforlig for 2018, hvor der er afsat ca. 31,3 mio. kr. over en treårig periode til etableringen af enhederne finansieret af de midler, der er afsat til formålet i den nationale demenshandlingsplan.

Region Syddanmark har allerede i dag fire tværfaglige enheder, der består af de tre ovenfor nævnte specialer. Demensenhederne er lige nu ”murstensløse”. Det vil sige, at de tre specialer ikke er samlet på en decideret afdeling, men der er et tværfagligt samarbejde mellem afdelingerne. Der afholdes blandt andet lægefaglige konferencer, og hver enhed har én indgang for henvisninger fra almen praksis. Herefter visiterer enheden videre til udredning ved det relevante speciale.

Forud for offentliggørelsen af de nationale anbefalinger, foreslog en syddansk arbejdsgruppe ultimo 2016 en samling af demensindsatsen i Region Syddanmark på fire enheder.

I forlængelse af Sundhedsstyrelsens anbefalinger er udarbejdet vedlagte oplæg, hvor lokale arbejdsgrupper er kommet med anbefalinger til bl.a. placering og ledelse m.v.

Tilgangen til etableringen af de nye enheder har alle steder været, at man har et godt fagligt fundament, og at der skal bygges videre på det allerede eksisterende arbejde med udredning og samarbejde på tværs af specialer og afdelinger. Da der kun tilføres tidsbegrænsede midler til opgaven, har tilgangen samtidig været, at enhederne i videst muligt omfang skal etableres inden for de allerede tilgængelige fysiske rammer på sygehusene, og inden for de nuværende driftsmidler herunder, at afdelingerne, der indgår i samarbejdet om enhederne, stiller de personaleressourcer til rådighed, som i dag

anvendes til opgaven. Ligeledes forventes det, at enhederne skal løfte den del af uddannelsesopgaven, der i dag ligger hos specialerne, for så vidt angår demens.

Der er indhentet høringssvar fra sygehusenes FMU'er og kommunerne via de lokale samordningsfora på sygehusene. Høringssvarene er blevet brugt til at kvalificere oplægget, og flere af tilkendegivelserne kan ligeledes anvendes i den fremadrettede implementering af enhederne, jf. bemærkningerne til høringssvarene i vedlagte bilag.

Hovedudvalget behandlede oplægget den 19. juni 2018. Bemærkningerne herfra er vedlagt som bilag.

Oplægget foreslår, at der pr. 1. oktober 2018 etableres følgende fire enheder med afsæt i de nuværende murstensløse enheder:

Enhed	Placering pr. 1/10/2018	Placering på sigt	Ledelse
Fyn	Odense og Svendborg i OUH's lokaler	Svendborg i OUH's lokaler	Neurologisk Afdeling, OUH
Lillebælt	Fredericia i lokalpsykiatriens lokaler	Fredericia i det kommende sundhedshus på det tidligere sygehus	Psykiatrisk Afdeling, Vejle
Sønderjylland	Aabenraa i psykiatriens lokaler på sygehuset og Sønderborg (satellit) i Sygehus Sønderjyllands lokaler	Sønderborg i Sygehus Sønderjyllands lokaler*	Psykiatrisk Afdeling, Aabenraa
Sydvestjylland	Esbjerg på to matrikler på hhv. Sydvestjysk Sygehus og i lokalpsykiatrien	Esbjerg på Sydvestjysk Sygehus	Psykiatrisk Afdeling, Esbjerg og Neurologisk Afdeling, Sydvestjysk Sygehus

*I oplægget, der var i høring, fremgik at placering på sigt var under afklaring. Afklaringen er sket i forbindelse med oplægget "Konsolidering og skarp profil for Sygehus Sønderjyllands sygehuse" behandlet af Sundhedsudvalget den 22. maj 2018 og regionsrådet den 25. maj 2018.

Der lægges op til, at de midlertidige midler anvendes til opstarts- og etableringsomkostninger, herunder:

- Bygningstilretninger.
- Udstyr og inventar.
- Særlige opstartsomkostninger.
- Midlertidigt frikøb/ansættelse af personale der kan understøtte opstart af de nye enheder.
- Det kan ligeledes overvejes at anvende de midlertidige midler til eventuelle fremtidige kapacitetsudfordringer.

Der lægges op til, at midlerne fordeles ud fra nedenstående tabel:

Midler fordelt pba. andel borgere 65+				
<i>(mio. kr.)</i>	2018	2019	2020	Total
RSD	9,50	10,90	10,90	31,30
Fyn	3,88	4,47	4,47	12,82
Lillebælt	1,81	2,07	2,07	5,95
Sydvestjylland	1,81	2,07	2,07	5,95
Sønderjylland	2,00	2,29	2,29	6,57

Navngivningen af enhederne er endnu ikke afklaret. Der kan peges på to forslag, henholdsvis om enheden skal benævnes Demensenhed/-center eller Hukommelsesenhed/-center i lyset af regionsrådets beslutning om, at betegnelsen skal være på dansk - efterfulgt af den geografiske enheden dækker: Fyn, Lillebælt, Sønderjylland eller Sydvestjylland. Altså eksempelvis Demensenhed/-center Fyn eller Hukommelsesenhed/-center Fyn.

Det forventes at sundhedsbrugerrådet og psykiatrisk dialogforum inddrages inden navnene på enhederne forelægges til politisk godkendelse.

Psykiatri- og socialudvalget behandlede sagen på møde den 19. juni 2018. Udvalget tiltrådte indstillingen.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At oplægget til etablering af demensenheder godkendes.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 19-06-2018

Høringssvar fra medarbejderrepræsentanterne i Hovedudvalget vedr. oplæg til etablering af 4 demensudrednings- og behandlingsenheder, 19. juni 2018, vedlægges.

Indstilling tiltrådt.

Villy Søvnald deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Justeret oplæg til oprettelse af fire demensenheder - med synlige justeringer efter høring

Høringssvar fra kommunerne inkl. bemærkninger

Høringssvar fra FMU'erne inkl. bemærkninger

Hovedudvalget høringssvar 19-06-2018

Punkt 9: Høring over forslag til lov om erhvervsfremme m. fl.

18/4501

Resumé

Region Syddanmark har den 2. juli 2018 modtaget udkast til forslag til lov om erhvervsfremme, lov om ændring af af lov om dansk turisme og og lov om Visitdenmark, samt lov om ændring af administration af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, i høring.

Sagsfremstilling

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik den 24. maj 2018 en politisk aftale om den fremtidige erhvervsfremmeindsats. Erhvervsstyrelsen har nu udarbejdet tre lovforslag til udmøntning af aftalen.

Lovforslagene er sendt i høring den 2. juli 2018 med frist 13. august 2018. Lovforslagene forventes fremsat til oktober, med henblik på ikrafttræden ved årsskiftet.

Grundet svarfristen vil der blive fremsendt udkast til høringssvar til Erhvervsstyrelsen med forbehold for den politiske behandling.

Der vedlægges udkast til tre høringssvar samt et baggrundsnotat med uddybende bemærkninger til de tre lovforslag.

Syddansk Vækstforum er ligeledes blevet hørt og har afgivet selvstændige høringssvar på forslag til lov om erhvervsfremme samt forslag til ændring af lov om dansk turisme og og lov om Visitdenmark.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At udkast til høringssvar vedr. forslag til lov om erhvervsfremme, lov om ændring af af lov om dansk turisme og lov om Visitdenmark, samt lov om ændring af administration af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond godkendes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet med den bemærkning, at det desuden bør sikres, at Dansk Kyst- og Naturturismes kommende repræsentation i Det Nationale Turismeforum afspejler den jysk-fynske tyngde inden for kystturisme.

Løsgænger Marianne Mørk Mathiesen tog forbehold for sagens behandling i regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Baggrundsnotat - høring over ny lovgivning

Høringssvar - erhvervsfremme

Høringsvar - strukturfonde

Høringsvar - turisme

Punkt 10: Høring over Kommissionens forslag til forordninger til samhørighedspolitikken 2021-2027

18/4498

Resumé

Udenrigsministeriet har den 26. juni 2018 sendt forslag til nye strukturfondsforordninger i høring med svarfrist den 10. august 2018. Region Syddanmark har fået fristen forlænget til den 16. august 2018.

Sagsfremstilling

I slutningen af maj 2018 offentliggjorde EU Kommissionen sit udkast til forordninger for den kommende strukturfondsperiode. Forslaget til ny forordning for det europæiske territoriale samarbejde (Interreg) under Regionalfonden er en del af Kommissionens samlede udspil.

Forordningsudkastet skal forhandles af Rådet og Parlamentet frem mod en forventet vedtagelse i maj 2019. Forslaget indebærer imidlertid store ændringer for Interreg programmerne i 2021-27, herunder bl.a. en begrænsning i adgangen til de grænseregionale Interreg A-programmer for Region Syddanmarks aktører. Kommissionen lægger op til, at A-programmer fremover alene skal være for landfaste grænseregioner og grænseregioner forbundet med en fast forbindelse.

Udkast til høringssvaret er vedlagt som bilag.

Syddansk Vækstforum og Danske Regioner er ligeledes blevet hørt og har afgivet selvstændige høringssvar på Kommissionens forslag til nye forordninger for samhørighedspolitikken.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At udkast udkast til høringssvar vedr. Kommissionens forslag til forordninger for samhørighedspolitikken godkendes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høringssvar vedr. Kommissionens forslag til forordninger om samhørighedspolitikken 2021-2027

Punkt 11: Præsident Obamas besøg i Kolding

18/42511

Resumé

Den 28. september 2018 får Kolding besøg af tidligere præsident Barack Obama ved et arrangement under overskriften "A conversation with President Barack Obama". Foreningen Business Kolding har ansøgt Region Syddanmark om et tilskud på 750.000 kr. ekskl. moms til gennemførelse af arrangementet.

Region Syddanmarks kulturpulje vil være den finansieringskilde, som passer bedst i forhold til arrangementets karakter og mulige effekter. Arrangementet vurderes at give en markant profilering med deraf afledte positive effekter for Region Syddanmark. Der indstilles til en drøftelse af, om der skal bevilges 750.000 kr. ekskl. moms fra de afsatte midler i 2018 i Region Syddanmarks kulturpulje.

Sagsfremstilling

Den 28. september 2018 får Kolding besøg af tidligere præsident Barack Obama ved et arrangement under overskriften "A conversation with President Barack Obama". Foreningen Business Kolding står for arrangementet, som støttes med et markedsføringsponsorat fra Kolding Kommune. Syddansk Universitet og Nordea bidrager også økonomisk som samarbejdspartnere.

Syddansk Universitet Kolding er vært for hovedbegivenheden, hvor Obama holder tale om lederskab og fremtidens iværksættere for omkring 400 siddende gæster samt 200 studerende fra regionens uddannelsesinstitutioner stående på balkonen. I forlængelse af Obamas tale vil der være en samtale "session", hvor de studerende får mulighed for at stille spørgsmål og gå i dialog med den tidligere præsident

Foreningen Business Kolding har ansøgt Region Syddanmark om et tilskud på 750.000 kr. ekskl. moms. Region Syddanmarks kulturpulje vurderes at være den finansieringskilde, som passer bedst i forhold til arrangementets karakter og mulige effekter. Efter første ansøgningsrunde til kulturpuljen i marts, med behandling på regionsrådsmødet den 25. juni, er der ca. 2,4 mio. kr. i restmidler til anden ansøgningsrunde med frist den 30. september i år.

Der lægges op til, at ansøgningen som følge af sin særlige karakter behandles politisk uden om de sædvanlige ansøgningsprocedurer med faste ansøgningsfrister. Det vurderes samtidig, at der er hjemmel til at yde tilskud fra kulturpuljen. Det bemærkes, at ansøger ikke har mulighed for at fremsende budget eller efterfølgende regnskab, idet dette er aftalt med de amerikanske partnere. Selve ansøgningen ønskes behandlet fortroligt.

I den regionale vækst- og udviklingsstrategi for Region Syddanmark er det et hovedformål for indsatsen inden for kulturområdet at "tiltrække nye borgere og nationale og internationale gæster". Dette skal sikres igennem "flere markante kulturtilbud af internationalt format" og "større kendskab til de syddanske kulturoplevelser både i forhold til borgere, besøgende og potentielle tilflyttere". Samtidig skal kulturindsatsen skabe grundlag for et godt studieliv og tiltrække studerende.

Besøget af Obama vil styrke den nationale og internationale profil for Kolding-området samt Region Syddanmark, og involveringen af byens uddannelsesinstitutioner og studerende i arrangementet er med til yderligere at understøtte den

regionale vækst- og udviklingsstrategi. Det bemærkes, at besøget gennemføres i året for 750 års jubilæet for Kolding By og Koldinghus og dermed også bakker op om markeringen af denne begivenhed.

Det er derfor vurderingen, at dette arrangement lever op til formålet med Region Syddanmarks kulturpulje, og at det kan bidrage til fortællingen om Region Syddanmark som et attraktivt sted at besøge, bo, arbejde og uddanne sig i.

Det er oplyst, at arrangementet ikke vil være offentligt tilgængeligt. Region Syddanmark vil i forbindelse med tilskuddet få adgang til arrangementet med et antal deltagere. Hertil kommer som nævnt, at 200 studerende fra regionen vil få adgang til arrangementet.

Det bemærkes afslutningsvis, at det fremgår af den fremsendte ansøgning, at Region Syddanmark ikke har mulighed for selvstændig profilering i forbindelse med arrangementet.

Indstilling

Det indstilles:

At regionsrådet drøfter, om der skal bevilges et tilskud til arrangementet på 750.000 kr. ekskl. moms fra de afsatte midler i 2018 i Region Syddanmarks kulturpulje

At regionsrådet behandler sagen uden om de sædvanlige ansøgningsprocedurer med faste ansøgningsfrister som følge af sagens særlige karakter.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Sagen blev taget af dagsordenen.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 12: Indstilling til Rybners vedr. permanentgørelse af hf-udbud

18/31783

Resumé

I 2016 fik Rybners, med regionsrådets opbakning, godkendelse til at udbyde den 2-årige hf-uddannelse i Esbjerg i en tidsbegrænset periode på to år. Rybners har nu ansøgt regionsrådet om en permanentgørelse af udbuddet fra 2019. Regionsrådet skal afgive indstilling til undervisningsministeren herom. Ud fra en samlet afvejning indstiller administrationen, at regionsrådet ikke støtter Rybners' ansøgning.

Sagsfremstilling

Efter positiv indstilling fra regionsrådet fik Rybners i november 2016 godkendelse af Undervisningsministeriet til at udbyde den 2-årige hf-uddannelse i Esbjerg i en tidsbegrænset periode på to år. Rybners har nu ansøgt regionsrådet om en permanentgørelse af udbuddet fra 2019. Regionsrådet skal afgive indstilling til undervisningsministeren herom.

For et tilbageblik på sagen fra 2016, herunder regionsrådets begrundelse for indstillingen, se bilag 1.

Rybners' ansøgning

Rybners bemærker bl.a. i deres ansøgning, at:

- De oplever at være godt i gang med deres nye hf-udbud, og at placeringen af hf på en erhvervsskole allerede nu har levet op til forventningerne i deres oprindelige ansøgning.
- De har etableret et bæredygtigt fagligt teknisk/merkantilt og pædagogisk miljø i forhold til de anderledes muligheder, de har som erhvervsskole.
- De anvender i vid udstrækning pædagogiske ressourcer fra deres htx-afdeling, dvs. medarbejdere, der ifølge Rybners er vant til at arbejde praksis- og anvendelsesorienteret i undervisningen, hvilket harmonerer godt med sigtet for den nye hf-uddannelse.
- De samlæser undervisningen mellem hf-elever og htx-elever i flere af de udbudte valgfag, hvilket muliggør, at de kan oprette flere valgfag, end de ellers ville kunne have gjort.
- De har gode erfaringer med at opsamle frafaldne fra skolens andre uddannelser på hf-uddannelsen. Her fremhæver de det som en styrke, at hf er placeret sammen med en bred vifte af andre uddannelser på samme institution. Gruppen af hf-elever, der kommer fra andre af Rybners' uddannelser giver ifølge ansøgningen udtryk for, at det er en fordel at kunne starte på hf på netop Rybners, da de kender skolen og studiemiljøet i forvejen.
- Studievejlederne har på tværs af erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser på Rybners et tæt samarbejde, som gør det nemmere at skabe gode overgange for elever, der oplever at have valgt forkert eller som ikke har været parat til en ungdomsuddannelse.
- De er kommet godt fra start i forhold til at løfte opgaven med projekt- og praktikforløb på hf-uddannelsen, hvor eleverne skal løse konkrete og virkelighedsnære problemstillinger gennem en kombination af praktisk feltarbejde og den faglige undervisning. Her trækker de bl.a. på deres eksisterende studiemiljøer, tekniske faciliteter og pædagogiske ressourcer. Derudover samarbejder de med SOSU Esbjerg og Erhvervsakademi Sydvest og UC Syd om forløbene.

Rybners gentager endvidere budskabet fra den oprindelige ansøgning fra 2016 om, at det er vigtigt, at elever oplever miljøet på en erhvervsskole, hvis målsætningen om, at flere unge skal vælge erhvervsuddannelser, skal nås, samt at placeringen af hf på erhvervsskolerne understøtter eleverne i et fremtidigt valg.

Rybners' ansøgning er vedlagt som bilag 2.

Høringssvar fra andre hf-udbydere

Rybners har som foreskrevet indhentet høringssvar fra to naboinstitutioner i form af Esbjerg Gymnasium og VUC Vest (se bilag 3). For at opnå et mere fyldestgørende billede af omgivelsernes syn på Rybners' ansøgning, har administrationen desuden indhentet høringssvar fra hhv. Ribe Katedralskole og Varde Gymnasium (se bilag 4).

De fire høringsparter i hhv. Esbjerg, Ribe og Varde er imod en permanentgørelse af Rybners' hf-udbud med baggrund i følgende gennemgående argumenter:

- Der er ikke behov for den øgede kapacitet på hf-uddannelsen i Esbjerg, som vil være forbundet med en tredje permanent udbyder i Esbjerg by. Kapacitetsargumentet skal for det første ses i lyset af, at ansøgetallet til hf i Esbjerg er faldet 26% fra 2017 til 2018. For det andet forventes antallet af unge i Esbjerg Kommune at falde ca. 15% i perioden 2017 til 2030. Og for det tredje viser undervisningsministeriets beregninger, at 30% af de hf-elever i Esbjerg, der startede i 2016, ikke ville kunne opfylde det karakterkrav, der indføres på hf-uddannelsen fra 2019, hvilket derfor ventes at reducere elevtallet på hf yderligere.
- De nye fagpakker på hf forudsætter en vis elevvolumen, hvis de skal have den fornødne tyngde og bredde til at ramme en bred vifte af korte og mellemlange videregående uddannelser. Med tre hf-udbydere i Esbjerg vil man risikere, at der vil være institutioner, der ikke har den nødvendige volumen til dette og derfor ikke kan fortsætte udbuddet af hf.

Esbjerg Gymnasium bemærker desuden, at Rybners udbyder samme fagpakker som øvrige institutioner, og at deres udbud derfor ikke er indholdsmæssigt nybrydende. Esbjerg Gymnasium bemærker endvidere, at Rybners ikke har taget initiativ til et forpligtende samarbejde, trods den fra regionsrådet stillede betingelse herom.

Med henvisning til erfaringer på stx-området forudser Varde Gymnasium, at en permanent godkendelse til Rybners vil skærpe kampen om de unge i Esbjerg markant og resultere i hvervning uden for Esbjerg også, til skade for Campus Varde.

Administrationens sammenfattende vurdering

Det er administrationens vurdering, at:

- Rybners på meget kort tid synes at have etableret et godt og veltilrettelagt hf-udbud, der må antages at være bæredygtigt, i hvert fald på kort sigt.
- Det faldende elevgrundlag for hf i Esbjerg fremover vil reduceres yderligere, dels som følge af den demografiske udvikling, dels som følge af virkningen af karakterkravet fra 2019.
- En fortsat og stigende overkapacitet vil føre til en øget konkurrence mellem de tre hf-udbydere i Esbjerg by med den mulige konsekvens, at et af udbuddene vil kunne risikere at skulle lukke. Alternativt må der om få år forventes at være tale om tre smalle udbud med den konsekvens, at der bliver indskrænkede valgmulighederne for fremtidige hf-ansøgere i Esbjerg sammenlignet med i dag.
- Rybners' udbud indtil videre kun i meget begrænset omfang har påvirket de to mindre udbud i hhv. Ribe og Varde, og at det indtil videre primært er i Esbjerg by, at konkurrencen om de unge foregår.
- De hidtidige erfaringer med oprettede fagpakker og valgfag indikerer, at Rybners' hf-uddannelse ikke adskiller sig væsentligt fra uddannelsen hos de to andre Esbjerg-udbydere. På lidt længere sigt kan det naturligvis ikke udelukkes, at den særlige teknik-fagpakke, som ikke blev oprettet i år, vil kunne oprettes, hvis kommende elever søger dette i tilstrækkeligt omfang.
- Det kan heller ikke udelukkes, at Rybners' hf-elever efter endt uddannelse på lidt længere sigt vil søge i retning af erhvervsuddannelser og/eller tekniske/merkantile videregående uddannelser i højere grad end hf-studenter fra andre institutioner, pga. deres daglige gang på en erhvervsskole. Sammenholdes elevernes nuværende interesselikneligheder med deres fagpakkevalg, er der dog på dette tidspunkt ikke noget, der indikerer, at dette skulle blive tilfældet. Det er dog endnu for tidligt at konkludere noget endegyldigt, eftersom Rybners' første hf-årgang kun er nået til afslutningen på 2. semester.

Administrationens vurdering er endvidere uddybet i baggrundsnotatet (bilag 1).

Ud fra en samlet afvejning er det administrationens vurdering, at regionsrådet ikke bør støtte Rybners' ansøgning. Udkast til indstilling til undervisningsministeren er vedlagt (bilag 5).

Den videre proces

Indstillingen til Rybners' ansøgning skal behandles af forretningsudvalget den 15. august 2018 og af regionsrådet den 27. august 2018. Dernæst skal regionsrådets indstilling sendes til undervisningsministeren senest den 1. september 2018.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At udkast til indstilling til undervisningsministeren, hvori regionsrådet ikke støtter en permanentgørelse af Rybners' hf-udbud, godkendes.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 25-06-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Kristian Nørgaard deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Baggrundsnotat

Bilag 2 - Ansøgning fra Rybners

Bilag 3 - Høringssvar fra Esbjerg Gymnasium og VUC Vest

Bilag 4 - Høringssvar fra Varde Gymnasium og Ribe Katedralskole

Bilag 5 - Udkast til indstilling til ministeren

Punkt 13: Henvendelse fra Tønder Gymnasium vedrørende påtænkt udbud af ASF-STX i Tønder

18/31773

Resumé

Tønder Gymnasium har anmodet regionsrådet om en udtalelse i forbindelse med et påtænkt udbud af ASF-STX i Tønder. ASF-STX er et særligt gymnasietilbud til unge med ”autisme spektrum forstyrrelser” (ASF). Et tilbud om ASF-STX på Tønder Gymnasium skal godkendes af Undervisningsministeriet og kræver et nyt udbud. Regionsrådet kan derfor ikke behandle den konkrete anmodning på nuværende tidspunkt.

Sagsfremstilling

Tønder Gymnasium har anmodet regionsrådet om en udtalelse i forbindelse med et påtænkt udbud af et særligt forløb (ASF-STX) for unge med ”autisme spektrum forstyrrelser” (herefter ASF) på Tønder Gymnasium.

ASF-STX er et særligt tilbud til unge med autisme spektrum forstyrrelser, som ønsker at gå på det almene gymnasium (stx). Forløbene er tilpasset unge med ASF således, at disse unge undervises under særligt tilpassede fysiske og pædagogiske rammer. Dette indebærer eksempelvis mindre klasser med 12 elever. Eleverne på ASF-linjen tager en gymnasial uddannelse på samme faglige vilkår som øvrige elever. Det betyder også, at deres studentereksamen er adgangsgivende til videregående uddannelser.

I Danmark styres udbuddet af ASF-STX gennem Undervisningsministeriet, og der er pt. 11 udbydere af forskellige ASF-uddannelser (hf, stx og hhx) over hele landet. I Region Syddanmark udbydes der pt. ASF-forløb på Midtfyns Gymnasium (stx), Aabenraa Statsskole (hf) og Campus Vejle (hhx).

Der er gode erfaringer med ovenstående specialiserede tilbud. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har blandt andet udført en evaluering af en lignende ordning på hf-uddannelsen på Mariagerfjord Gymnasium. Denne evaluering viser gode resultater.

Det bemærkes yderligere, at en styrket indsats med henblik på yderligere udbud af ASF-linjer kan medvirke til at nå målsætningerne i udvalgets nye handlingsplan for uddannelse og arbejdskraft. En sådan indsats relaterer sig i særlig grad til målsætningen om, at flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse samt indsatsområdet ”Forudsætningerne på plads”.

I 2014 godkendte Undervisningsministeriet via udbudsrunder 8 særlige udbud for elever med diagnosen ASF på de almengymnasiale uddannelser.

I forbindelse med gymnasieaftalen fra 2016 blev det aftalt, at tilbuddene til unge med ASF skulle udvides til også at omfatte unge på de erhvervsgymnasiale uddannelser i tillæg til stx og hf. Med baggrund i gymnasieaftalen iværksatte Undervisningsministeriet således en udbudsrunde, hvor yderligere tre klasser blev udbudt på landsplan.

Det bemærkes, at sidste udbudsrunde af tilbud til unge med ASF afsluttedes i 2017. Det betyder, at der ikke på nuværende tidspunkt er et åbent udbud, og at tildeling af det særlige tilskud kræver et nyt udbud fra undervisningsministeriet. Det bemærkes hertil, at Undervisningsministeriet har oplyst, at en skole principielt kan vælge at oprette en ASF-klasse, også selvom skolen ikke er blevet godkendt til tilskud til særligt tilrettelagte forløb. Det er dog administrationens umiddelbare vurdering, at en sådan løsning for de fleste skoler ikke er realistisk givet ordningens omkostningsniveau.

Det er i forhold til ovenstående administrationens vurdering, at regionsrådet ikke kan behandle den konkrete anmodning om udtalelse, når der pt. ikke er et åbent udbud af ASF-STX. Der vedlægges udkast til svar til Tønder Gymnasium.

Administrationen vurderer derimod, at regionsrådet kan vælge at tilkendegive opbakning til et nyt udbud. Dette kan ske gennem en henvendelse til undervisningsministeren.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til svar til Tønder Gymnasium vedrørende udbud af ASF-STX på Tønder Gymnasium godkendes.

At der rettes henvendelse til undervisningsudvalget samt undervisningsministeren vedrørende et nyt udbud af særligt tilrettelagte forløb for unge med ASF.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 25-06-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Kristian Nørgaard deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Syppli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Udkast til svar til Tønder Gymnasium

Bilag 2 - Udtalelse fra Aabenraa Statsskole

Bilag 3 - Yderligere udtalelser

Punkt 14: Høring - FynBus' forslag til Trafikplan 2018-2021

18/22138

Resumé

FynBus har sendt vedlagte forslag til Trafikplan 2018-2021 i høring.

Det indstilles at vedlagte høringssvar godkendes.

Sagsfremstilling

Trafikselskaberne skal i henhold til Lov om Trafikselskaber, udarbejde en trafikplan hvert fjerde år, som med udgangspunkt i den statslige trafikplan er en plan for serviceniveauet for den offentlige servicetrafik. Udvalget for Regional Udvikling behandlede den 19. februar 2018 høringssvar til den statslige trafikplan.

FynBus har efter en lang periode med passagerfremgang haft et væsentligt fald i de seneste år. En ambition med Trafikplanen er at vende passagerudviklingen. Trafikplanforslaget har derfor tre fokusområder: "Et optimeret og sammenhængende trafiksystem", "Nem adgang til billettering og produkter" samt "Markedsføring, information og uddannelse". Det første af disse fokuspunkter har særlig interesse for Region Syddanmark, og trafiksystemet bør være i samklang med de regionale principper.

I trafikplanforslaget henvises der i øvrigt til "Den syddanske vision for kollektiv trafik", Byregion Fyns infrastrukturstrategi (Fyn i bevægelse) samt Fynbus' egen strategi for 2018-2020.

På baggrund af en grundig markedsanalyse har trafikplanforslaget fokus på det regionale trafiksystem, bl.a. indførelse af et såkaldt R-busnet. I den seneste trafikplan (2014-2017) blev tankerne om et R-busnet introduceret, og Region Syddanmarks høringssvar var positiv over for disse tanker. Imidlertid udviklede FynBus' økonomi sig, så ideen om indførelse af et R-busnet for en tid blev lagt til side.

I trafikplanforslag er der en konkret anbefaling af et kommende R-busnet. Karakteristisk for R-busserne er, at de kører hver halve time kl. 6-20 samt timedrift aften og weekend. Afgang sker på faste minuttal. Busserne kører, hvor der er størst transportbehov. Det giver tilsammen et enkelt, hurtigt og direkte net, som oftest mellem de største byer.

Det anbefales, at følgende strækninger betjenes med R-busser:

Bogense-Odense; Otterup-Odense, Assens-Glamsbjerg-Odense-Kerteminde, Faaborg-Odense, Svendborg-Rudkøbing, Faaborg-Svendborg-Nyborg-Kerteminde og Nyborg-Langeskov-Odense.

Til gengæld anbefales lavere frekvens på Odense-Vissenbjerg-Aarup, Assens-Haarby-Nr. Broby-Odense og Faaborg-Nr. Broby-Odense.

Strækningerne Faaborg-Ringe-Nyborg og Assens-Aarup foreslås ikke videreført som regionalt finansierede ruter.

Passagertallet er beregnet til at ville stige med 9% med denne omlægning.

Det foreslås, at der begyndes med at opgradere nogle udvalgte strækninger for dermed at få erfaringer til den fulde omlægning.

R-busforslaget vurderes at ville leve op til de regionale principper – også hvad angår ruterne med lavere frekvens samt de to ruter, der ikke længere foreslås regionalt finansieret. Det hænger sammen med, at de to sidstnævnte ruter ikke er regionale basisruter, men såkaldt ”forretningsbaserede ruter”, dvs. ruter med en høj selvfinansiering.

Foruden R-busnettet skal der ske en tilpasning som følge af igangsætning af letbanen ultimo 2020. Det er især spørgsmålet om visse ruter, der ”rammer” letbanen, skal afkortes, så passagerne er nødsaget til at skifte til letbanen, eller om ruterne fortsat skal føres helt ind til Odense Banegårds Center. Dette arbejde pågår og er ikke en del af trafikplanen. Et beslutningsoplæg forventes at foreligge i efteråret 2018.

Høringsfrist er 27. august 2018 med henblik på endelig godkendelse i FynBus’ bestyrelse den 13. september 2018. Høringsvaret fremsendes efter regionsrådets behandling af sagen den 27. august 2018.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til høringssvar godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 11-06-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høring - Forslag til FynBus' Trafikplan 2018-2021

Forslag til høringssvar vedr. Fynbus' forslag til trafikplan

Punkt 15: Høring - Sydtrafiks forslag til Trafikplan 2018-2022

18/28261

Resumé

Sydtrafik har sendt vedlagte forslag til Trafikplan 2018-2022 i høring.

Det indstilles at vedlagte høringssvar godkendes.

Sagsfremstilling

Trafikselskaberne skal i henhold til Lov om Trafikselskaber, udarbejde en trafikplan hvert fjerde år, som med udgangspunkt i den statslige trafikplan er en plan for serviceniveauet for den offentlige servicetrafik. Udvalget for Regional Udvikling behandlede den 19. februar 2018 høringssvar til den statslige trafikplan.

Sydtrafiks forslag til trafikplan baserer sig især på tre elementer:

En beskrivelse af ”Det kollektive trafiklandskab i forandring”, der bl.a. sætter fokus på førerløs teknologi, delebiler, samkørsel og nye mobilitetstjenester (side 10-13).

Opdatering af den fælles vision for FynBus og Sydtrafik fra 2014 (side 14-15).

Et fakta-afsnit som ud fra foreliggende data beskriver, hvordan bustrafikken i Sydtrafiks område fungerer (side 16-23).

Det forventede kørselsomfang planlægges at fortsætte uændret. Om kort tid vil Sydtrafik få adgang til et stærkt forbedret grundlag for kørselsplanlægningen i kraft af nye rejsekortdata samt realtidsdata. Disse data vil kunne anvendes til at finjustere både det fremtidige rutenet og ruternes frekvens. Trafikplanforslaget beskriver, hvordan processen for at tage disse data i brug tænkes tilrettelagt.

Regionens principper for regional buskørsel vurderes imødekommet med det nuværende kørselsomfang. Men det kan ikke udelukkes, at det forbedrede datagrundlag vil vise, at visse af de ruter, der følger af de regionale principper, ikke har så mange passagerer. Det kan føre til vurdering af, om det er hensigtsmæssigt at videreføre dem. En konsekvens af en kommende planlægning ud fra det forbedrede datagrundlag kan være, at de regionale principper evt. bør justeres.

Sydtrafiks bestyrelse har valgt tre fokusområder, som de kommende års indsats skal rette sig mod: ”Datadreven udvikling og effektivisering”, ”Behovsstyret betjeningsniveau” og ”Rådgivning om bæredygtighed” (side 37-43). For hvert af de tre områder er defineret en række mål, som Sydtrafik vil arbejde med i trafikplanens periode.

Høringsfrist er 1. august 2018 med henblik på endelig godkendelse i Sydtrafiks bestyrelse den 31. august 2018. Forslag til trafikplan er godkendt af Sydtrafiks bestyrelse den 25. maj 2018.

Efter forretningsudvalgsmødet fremsendes et foreløbigt høringssvar med forbehold for regionsrådets endelige godkendelse. Evt. ændringer besluttet i regionsrådet den 27. august 2018 vil blive meddelt Sydtrafik inden bestyrelsesmødet den 31. august.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til høringssvar godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 11-06-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høringsbrev trafikplan 2018-22

Udkast til Trafikplan 2018-22

Forslag til høringssvar - Sydtrafiks forslag til Trafikplan

Punkt 16: Orienteringer fra Vækstforum

18/4498

Resumé

På Vækstforums møde den 20. juni 2018 drøftede Vækstforum en række sager herunder forenkling af erhvervsfremmesystemet, økonomioversigt, Fremskudt Trivselsberedskab på Ungdomsuddannelserne, tillægsbevilling til Business Training – social inklusion af udsatte flygtninge, Sprint:Digital og orientering om status og ændring af bevilling til DANISH.

Sagsfremstilling

Forenkling af erhvervsfremmesystemet

Med aftalen Forenkling af erhvervsfremmesystemet mellem regeringen og Dansk Folkeparti er det besluttet at reducere antallet af politisk ansvarlige niveauer fra tre til to: et kommunalt forankret niveau og staten. Som følge af aftalen afskæres regionerne fra fremover at udføre egen erhvervsfremmeindsats. Det gælder også inden for turisme. De regionale vækstfora nedlægges således pr. 1. januar 2019 og erstattes af en ny Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, som får ansvaret for at udarbejde en strategi for den decentrale vækstindsats samt igangsætte og finansiere decentrale vækstindsatser.

EU's strukturfondsmidler og de regionale udviklingsmidler udmøntes således fremover af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og halvdelen af de nationale midler vil være øremærkede til lokale indsatser med udgangspunkt i den nuværende fordeling af strukturfondsmidler.

Regionernes og de regionale vækstforas indsats opretholdes i 2018, herunder i forhold til hjemtagning af strukturfondsmidler. Der kan ligeledes fortsat disponeres over de regionale udviklingsmidler, der er afsat i 2018. Udpegninger til råd, bestyrelser m.v. foretaget af Syddansk Vækstforum vil ligeledes være gældende indtil udgangen af 2018.

Da det fremover vil være den nationale Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, som skal udarbejde en strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats, vil der ikke længere blive udarbejdet erhvervsbidrag til de regionale udviklingsstrategier.

Regionerne kan efter den 1. januar 2019 udarbejde en udviklingsstrategi, der omfatter regionernes opgaver inden for regional udvikling: kollektiv trafik, kulturel virksomhed, uddannelse og miljø samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen inden for infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder. Det forudsættes dog, at aspekter vedr. erhverv, turisme og vækst ikke indgår i disse strategier.

Den politiske aftale og økonomiaftalen skal i efteråret 2018 udmøntes i lovgivning.

Vækstforum tog punktet til orientering.

Økonomioversigt

Vækstforum drøftede konsekvenserne af aftalen om Forenkling af erhvervsfremmesystemet i forhold til Vækstforums Handlings- og Investeringsplan 2018-2019. Beslutningen om at nedlægge de regionale vækstfora pr. 1. januar 2019 giver anledning til at genoverveje, hvordan midlerne skal prioriteres i 2018.

Vækstforum besluttede, at følgende to principper lægges til grund for disponeringen af midlerne for resten af 2018:

- At der arbejdes på at sikre udmøntningen af investeringsplanen for 2018. Der kan fx være behov for at fremrykke planlagte investeringer for at sikre, at det enkelte initiativ kan nå at blive behandlet i Vækstforum inden årets udgang, eller for at ændre på finansieringskildernes sammensætning og størrelse for at udnytte de økonomiske rammer bedst muligt.
- At der skal være midler til rådighed til igangsætning af eventuelle nye initiativer på de sidste to møder i 2018, f.eks. på baggrund af nye ansøgninger eller som opfølgning på igangsatte analyser.

For at nå i mål med de planlagte investeringer i 2018, besluttede Vækstforum, at sekretariatet bemyndiges til at igangsætte de planlagte annonceringer i dialog med sekretariatsgruppen og inden for de gældende rammer og kriterier med henblik på behandling af de konkrete ansøgninger i Vækstforum og regionsrådet i december.

Fremskudt Trivselsberedskab på Ungdomsuddannelserne

Campus Vejle søger om midler til projektet Fremskudt Trivselsberedskab på ungdomsuddannelserne. Formålet med projektet er at fastholde en øget andel af sårbare og frafaldstruede unge på en ungdomsuddannelse. Det skal ske ved at øge de unges trivsel via et trivselsberedskab og udvikling af en trivselskultur på de enkelte ungdomsuddannelser. Vækstforum besluttede at indstille til erhvervsstyrelsen, at projektet modtager tilsagn fra Den Europæiske Socialfond på 11.065.394 kr.

Tillægsbevilling til Business Training – social inklusion af udsatte flygtninge

Integrationsnet Kolding søger om tillægsbevilling til projektet Business Training – social inklusion af udsatte flygtninge. Formålet med projektet er at inkludere udsatte flygtninge på arbejdsmarkedet via place-and-train forløb. Baggrunden for ansøgningen er, at det har vist sig, at målgruppen af udsatte flygtninge har svært ved at indfri det krævede antal timer i forhold til en medfinansiering på 50 %. Tillægsbevillingen skal sikre projektet en mere solid medfinansiering, således at projektet kan levere de fastsatte effekter.

Vækstforum besluttede at give projektet en tillægsbevilling på 1.064.470,00 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler, som regionsrådet i 2017 reserverede til medfinansiering af ansøgninger til Socialfondens prioritet 3 og som Vækstforum er bemyndiget til at udmønte.

Sprint:Digital

Sprint:Digital er en udmøntning af samarbejde om digitalisering gennem design, som beskrevet i Vækstpartnerskabsaftalen mellem regeringen og Syddansk Vækstforum. Projektet vil over 3 år involvere 100 SMV'er på tværs af brancher og fra hele landet i "sprints", hvor design anvendes som metode i korte, strukturerede innovationsforløb. Formålet er at fremme virksomheders anvendelse af nye digitale teknologier. Vækstforum besluttede, jf. bemyndigelse fra regionsrådet, at give projektet tilsagn på 15 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017.

Orientering om status og ændring af bevilling til DANISH

DANISH er et nationalt onlinemagasin, der arbejder for at øge kendskabet til danske designprodukter og dansk arkitektur internationalt. DANISH producerer artikler til hjemmesiden www.danish.tm og indhold til sociale medier. Aktiviteterne skal bidrage til at styrke danske design- og arkitekturvirksomheders fælles brand og dermed deres eksportmuligheder.

DANISH er en videreførelse af det tidligere Dansk Design og Arkitektur Konsortium, som blev etableret i 2012 med støtte fra bl.a. Markedsføringsfonden og Region Syddanmark. DANISH er forankret i klyngeorganisationen D2i – Design to innovate. Vækstforums Formandskab udmøntede, på vegne af Vækstforum, den 26. februar 2016 2.200.000 kr. til

medfinansiering af DANISH. Medfinansieringen fra Region Syddanmark skulle sikre videreførelsen af DANISH samt bidrage til synergi mellem DANISH og D2is øvrige virke på designområdet og dermed styrke D2is samlede portefølje og attraktivitet.

Som forudsætning for bevillingen skulle den regionale medfinansiering ikke overstige knap halvdelen af de samlede støtteberettigede udgifter for DANISH i perioden frem til og med 2019. Samtidig blev det forudsat, at der i løbet af perioden skulle ske en stigende privat medfinansiering og tilsvarende faldende regional medfinansiering. Initiativet skulle dermed løbende og senest i 2020 blive selv bærende med finansiering fra private virksomheder og sponsorater. Det var også forventningen, at antallet af medlemmer fra private virksomheder skulle øges over tid.

Det er ikke lykket for DANISH at øge medlemstilgangen eller at øge finansieringen fra sponsorater eller private virksomheder. D2i har i stedet med egne midler stået for øvrig egenfinansiering. Som det p.t. er budgetteret for 2018, vil DANISH have en privat medfinansiering på 26 pct. mod forventet 61 pct. på bevillingstidspunktet.

Vækstforum blev orienteret om, at Vækstforums Formandskab på den baggrund besluttede, at bevillingen opretholdes i resten af 2018, men at den stoppes herefter begrundet i, at projektet ikke lever op til forudsætningerne for bevillingen, med mindre der inden da er opnået den forudsatte medfinansiering fra private virksomheder og sponsorater.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Til orientering.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 17: Indstillinger fra Vækstforum

18/4498

Resumé

Syddansk Vækstforum behandlede på mødet den 20. juni 2018 i alt 9 sager vedr. regionale erhvervsudviklingsmidler. Det drejer sig om 5 konkrete ansøgninger samt 4 yderligere sager om bevilling af regionale erhvervsudviklingsmidler. Vækstforum behandlede desuden en sag vedrørende ændringer af vedtægter for Healthcare DENMARK.

Sagsfremstilling

Vestdansk Investeringsfremme – afrapportering og ny bevilling

Foreningen Vestdansk Investeringsfremme (FVI) søger Syddansk Vækstforum om støtte til at fortsætte sine aktiviteter i perioden 2019-2022. FVI har siden 2006 i samarbejde med Invest in Denmark haft til opgave at sikre en stærk og sammenhængende international profilering af vestdanske spidskompetencer og de respektive styrkepositioner, vækstforaene forsøger at fremme. Målet er at tiltrække eller fastholde virksomheder og jobs i de tre regioner gennem udenlandske investeringer.

FVI er et stærkt regionalt samarbejde, der siden sin etablering har dokumenteret gode resultater, der lever op til forventningerne i foreningens resultatkontrakter.

Vækstforum besluttede, at indstille ansøgningen til tilsagn dog alene for en 2-årig periode, som er praksis for denne type bevillinger. Vækstforum besluttede desuden, at bevillingen bortfalder, såfremt der vedtages lovgivning, hvorefter staten overtager den økonomiske forpligtelse pr. 1. januar 2019.

Inspiring Denmark – bevilling

Inspiring Denmark har som opgave at udvikle erhvervsturismen i Region Syddanmark. Vækstforum har tidligere bevilget midler til Inspiring Denmark, som har modtaget 2 mio. kr. årligt siden 2013 til at løfte opgaven som Syddanmarks erhvervsturismeoperatør. Midlerne udløber med udgangen af 2018, og Inspiring Denmark har ansøgt om forlængelse på 4 år, til og med 2022.

Formålet er at tiltrække flere internationale møder og konferencer til Region Syddanmark ved at synliggøre syddanske konference- og mødesteder i udlandet og motivere syddanske forsknings- og erhvervsmiljøer til at være værter for internationale møder og konferencer. Internationale erhvervsturister har et døgnforbrug, der er 5 gange så højt som ferieturister generelt. Derfor har en vækst i antallet af kongresser, møder og konferencer en betydelig effekt på omsætning og beskæftigelse.

Ud over de direkte effekter af indsatsen, bidrager internationale kongresser og konferencer til, at syddanske videns- og forskningsmiljøer samt virksomheder får tilført ny viden samt etableret nye samarbejder, som kan føre til mere innovation i Syddanmark. Samtidig profileres syddanske styrkepositioner internationalt. Endelig bliver ferieturismen markedsført, både ved en bevidst markedsføringsindsats samt igennem erhvervsturisternes oplevelser under opholdet.

De konkrete aktiviteter i den ansøgte periode svarer til aktiviteterne i perioden 2016-2018 og omfatter bl.a.:

- Afholdelse af møder med alle relevante aktører om udvikling af erhvervsturismen.
- Udvikling af strategi for indsatsen.
- Udvikling af kommunikationsplan.

- Produktion og udsendelse af nyhedsbreve til samarbejdspartnere og interessenter.
- Pressemeddelelser og best cases.
- Produktion af informationsmateriale om destinationen Syddanmark.
- Styrkelse af erhvervsamarbejdet.
- Årlige policy seminarer om erhvervssturisme og destinationsudvikling.
- Udvikling af pilotprojekter om mødemarkedets udfordringer og muligheder.
- Ledelsesmæssig repræsentation i regionale, nationale og internationale fora, herunder VisitDenmark og MeetDenmark.

Vækstforum besluttede at indstille ansøgningen til tilsagn, dog alene for en 2-årig periode, som er praksis for denne type bevillinger.

Ansøgning: Tillægsbevilling til projekt Kongresværtskab

Inspiring Denmark søger om tillægsbevilling til og forlængelse af projektet Kongresværtskab på 4 år. Formålet med projektet er at tiltrække internationale kongresser og konferencer ved at motivere og vejlede de potentielle syddanske værter til at udvikle og byde på afholdelse af internationale kongresser og konferencer. Projektets hovedaktiviteter og understøttede aktiviteter vil være:

- Vejledning af potentielle kongresværter.
- Gennemførelse af "site inspections".
- Udarbejdelse af bids (salgsmateriale) for potentielle værter.
- Afholdelse af ambassadørrangementer.
- Byernes værtsskab.
- Analyser, research og udvikling.
- National og international netværksdeltagelse.

Aktiviteterne vil i højere grad blive fokuseret om temaer, som udvælges i samarbejde med partnerkredsen, som både udvides med nye forsknings- og uddannelsesinstitutioner for at udnytte det store potentiale på dette område, og med nye kommuner. Temaefokuseringen fastlægges i partnerskabsaftaler eller lignende aftaler med partnerkredsen, og samarbejdet i relevante udviklingsfællesskaber vil blive søgt styrket inden for strategiske indsatsområder og styrkepositioner.

Projektets aktiviteter forventes at resultere i et antal vundne internationale kongresser og som følge deraf udenlandske overnatninger og en stigning i omsætningen inden for turismen.

Ansøgningen er indstillet til tilsagn, dog med en tillægsbevilling og forlængelse på 2 år i stedet for de ansøgte 4 år, da det vurderes at være for lang en periode for en tillægsbevilling og forlængelse.

Ansøgning: Moving Global Talent

Work-live-stay søger medfinansiering til projektet Moving Global Talent. Formålet med projektet er at tiltrække, modtage og fastholde højt kvalificeret arbejdskraft fra andre EU-lande, der kan imødekomme en umiddelbar mangel på arbejdskraft i syddanske virksomheder. Tiltrækning skal ske ved aktivt at opsøge talenter i EU, forventeligt særligt i universitetsbyer i Syd- og Østeuropa. Jobmuligheder i Syddanmark promoveres aktivt på baggrund af den efterspørgsel, som virksomhederne har formuleret. Der oprettes en database med syddanske jobåbninger, og konkret forventer projektet at opnå 100 "match" i projektperioden. Et match er en konkret person fra projektets målgruppe, der modtager et jobtilbud fra en af testvirksomhederne. Projektet forbereder og understøtter modtagelsen i Syddanmark af disse "match", både før ankomst og i den første tid i Syddanmark. Det forventes, at 81 af de 100 match er fastholdt efter et år. Effektforventningerne baserer sig på antallet af fastholdte match. Samtidig med den konkrete modtagelse af udenlandske talenter udvikles på baggrund af erfaringerne med arbejdet en samlet syddansk model for international rekruttering, onboarding og fastholdelse af højt kvalificeret arbejdskraft i Syddanmark.

I et delprojekt vil der være særligt fokus på robotindustrier i samarbejde med Odense Robotics. Her udfoldes en specifik indsats for at tiltrække højt kvalificerede på robotområdet, og en Cluster Key Account Manager vil arbejde med udfordringer i modtagelse og fastholdelse på området. Der forventes at deltage 40 robotvirksomheder i denne indsats, og disse forventes at ansætte 200 nye internationale medarbejdere i projektperioden. Arbejdet kan danne model for andre syddanske klyngers indsats for at tiltrække, modtage og fastholde udenlandske specialister.

Vækstforum besluttede at udmønte 4 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler, som regionsrådet i 2017 reserverede til medfinansiering af ansøgninger til Socialfondens prioritet 4 og bemyndigede Vækstforum til at udmønte. Herudover indstiller Vækstforum, at regionsrådet bevilger 1.708.618,16 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 samt, at Erhvervsstyrelsen bevilger 11,4 mio. kr. fra EU's socialfond til projektet.

Ansøgning: Tillægsbevilling til Karriere i Syddanmark

Work-live-stay søger om tillægsbevilling til projektet Karriere i Syddanmark, som understøtter udflytningen af statslige arbejdspladser til Syddanmark som følge af regeringens plan Bedre Balance. Regeringen har i januar 2018 offentliggjort planen Bedre Balance II, ifølge hvilken yderligere 1.015 statslige arbejdspladser skal flyttes til Syddanmark. Formålet med tillægsbevillingen til projektet Karriere i Syddanmark er at understøtte flytningen af de statslige arbejdspladser til Syddanmark, som sker gennem Bedre Balance II. Erfaringerne fra den hidtidige projektgennemførelse er, at der er mindre behov for partnerinitiativer end oprindeligt forventet, mens der er behov for et øget samarbejde med den organisatoriske kerne i de udflyttende styrelser. Det afspejles i projektets budget og samtidig planlægges gennemført to yderligere Syddanske Jobfairs, og Den Syddanske Karriereportal videreudvikles. Markedsføring via sociale medier samt branding af Syddanmark vil være centrale indsatser i tillægsperioden. Der er indgået partnerskabsaftaler med de relevante kommuner.

Ansøgningen er indstillet til tilsagn.

Ansøgning: Tillægsbevilling til offshoreinnovationssamarbejder

Offshoreenergy.dk søger om tillægsbevilling til projektet innovationssamarbejder i offshoreklyngen. Formålet er at gennemføre yderligere 7 innovationssamarbejder i offshorebranchen og dermed understøtte fortsat vækst i virksomhederne inden for branchen. Tillægsansøgningen er et udtryk for, at offshorevirksomhederne i stor grad efterspørger at deltage i de innovationssamarbejder, som projektet tilbyder. De nye innovationssamarbejder har meget forskellige temaer og partnerskaber. De spænder fra sensorteknologi til boreplatforme, over droneteknologi til nye transportløsninger til vindmølle-komponenter.

Ansøgningen er indstillet til tilsagn, herunder at Vækstforum indstiller til Erhvervsstyrelsen, at projektet modtager 10,3 mio. kr. fra EU's regionalfond.

Ansøgning: Medfinansiering af TASTE

Væksthus Syddanmark søger om medfinansiering til Interreg Deutschland-Danmark-projektet TASTE. Hovedformålet med projektet er at øge den miljømæssige bæredygtighed blandt fødevarerproducenter på begge sider af den dansk/tyske grænse. Det sker gennem udviklingen af et bæredygtighedskompas, som skal gøre det muligt for forbrugerne at sammenligne fødevarerproducenternes indsatser for opnåelse af øget bæredygtighed. I projektet oprettes 3 akademier, hvor de deltagende virksomheder vil dele erfaringer og best practice i forhold til bæredygtig fødevarerproduktion med forbrugere og andre virksomheder.

Vækstforum drøftede ansøgningen herunder usikkerheden om, hvorvidt udviklingen af et bæredygtighedskompas med dertil hørende brand og akademier vil kunne påvirke forbrugsmønstrene i sådan en grad, at projektet vil kunne indfri de angivne erhvervmæssige effekter, da der i forvejen findes certificeringsmuligheder for virksomheder, som ønsker at promovere sig på bæredygtighed.

Vækstforum besluttede på baggrund heraf at indstille til regionsrådet, at projektet modtager afslag, idet det ikke vurderes, at projektets aktiviteter vil kunne skabe tilstrækkelige erhvervsrettede effekter.

Syddansk OPI-pulje – Forlængelse af projekt og ændring af støtteprocent

Vækstforum har afsat 27,5 mio. kr. til en syddansk pulje til offentlig-privat innovation (OPI-puljen), hvor virksomheder kan søge om støtte til test af nye produkter i samarbejde med offentlige partnere og videninstitutioner. Der er p.t. bevilget i alt 25,43 mio. kr. fra puljen til 24 konkrete OPI-projekter. Herudover er der flere projekter, der ikke har brugt hele deres budget, hvilket indebærer et aktuelt tilbageløb til puljen på ca. 1,3 mio. kr. Der er således samlet set ca. 3,3 mio. kr. tilbage i puljen. Der har været en ekstra ansøgningsfrist den 14. maj 2018 for at sætte de sidste midler i spil hos virksomhederne. For at de ansøgte projekter kan have en løbetid på cirka 1 år, og for at der er tid til færdigbehandling af projekternes regnskaber, er det nødvendigt at forlænge puljens løbetid med 4 måneder frem til den 31. december 2019.

Vækstforum indstiller på den baggrund til Erhvervsstyrelsen og regionsrådet, at Syddansk OPI-pulje forlænges frem til den 31. december 2019, at der sker en omfordeling af midler i det samlede budget, og at støtteprocenten fra de regionale erhvervsudviklingsmidler, som konsekvens heraf, kan stige til maksimalt 75 %.

Annoncering: Innovationssamarbejder inden for sundheds- og velfærdsinnovation

I Vækstforums investeringsplan for 2018 er der planlagt en annoncering i juni 2018 efter initiativer inden for Sundheds- og velfærdsinnovation med fokus på nye innovative løsninger. Annonceringen blev offentliggjort den 28. juni 2018.

Sundheds- og velfærdsinnovation defineres i Region Syddanmarks vækst- og udviklingsstrategi bredt, men med fokus på at udnytte forretningsmulighederne i teknologier og services i tilknytning til pleje og omsorg, sygdomsbehandling, egenomsorg, forebyggelse, herunder ernæring samt muligheder i tilknytning til byggerier inden for området.

Annonceringen foreslås finansieret med anvendelse af 8 mio. kr. fra Regionalfonden samt 4 mio. kr. af de regionale udviklingsmidler til etablering af innovationspartnerskaber på tværs af virksomheder, sundhedsvæsenet og relevante uddannelses- og forskningsinstitutioner inden for Sundheds- og velfærdsinnovation. Regionsrådet vil få forelagt ansøgningerne til annonceringen til behandling på mødet i december 2018.

Healthcare DENMARK – ændring af vedtægter

Regeringen ønsker som led i Vækstplanen for Life Science at etablere en filial af Healthcare DENMARK (HCD) i København. HCD's bestyrelse har på møde den 23. april 2018 godkendt nye vedtægter og dermed grundlaget for en ny organisering med en fælles bestyrelse og to udvalg: Sundheds- og Velfærds løsninger og Life Science. De nye vedtægter bibeholder Odense som HCD's hjemsted med filial i København. Vækstforum godkendte de nye vedtægter for Healthcare DENMARK og det indstilles, at regionsrådet ligeledes godkender vedtægterne.

Indstilling

Vedr. Vestdansk Investeringsfremme – afrapportering og ny bevilling indstiller Vækstforum:

- at Vækstforum indstiller, at regionsrådet bevilger 7,1 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til kontingent for medlemskab af Foreningen Vestdansk Investeringsfremme i 2019 og 2020.
- at bevillingen bortfalder, såfremt der vedtages lovgivning, hvorefter staten overtager den økonomiske forpligtelse pr. 1. januar 2019.

Vedr. Inspiring Denmark – bevilling indstiller Vækstforum:

- at Vækstforum indstiller, at regionsrådet bevilger i alt 4 mio. kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til finansiering af udviklingsaktiviteter i Inspiring Denmark, 2 mio. kr. årligt i 2019 og 2020.

Vedr. Ansøgning: Tillægsbevilling til projekt Kongresværtskab indstiller Vækstforum:

- at regionsrådet bevilger 6.180.000 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til projektet til aktiviteter i perioden 1.1.2019 til 31.12.2020 – bevillingen kan maksimalt udgøre 62,24 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.

Vedr. Ansøgning: Moving Global Talent indstiller Vækstforum:

- at regionsrådet herudover bevilger 1.708.618,16 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til projektet – den samlede bevilling fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2017 og 2018 kan maksimalt udgøre 25 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.
- at det forudsættes, at der som en del af projektet udarbejdes en indledende kortlægning af lande/områder i EU, hvor der findes de højt kvalificerede talenter, samt at der udarbejdes en plan for, hvordan disse talenter tiltrækkes til Syddanmark. Kortlægningen skal bl.a. bygge på eksisterende syddanske kortlægninger. Planen skal godkendes af sekretariatet senest i december 2018.

Vedr. Ansøgning: Tillægsbevilling til Karriere i Syddanmark indstiller Vækstforum:

- at regionsrådet bevilger 2.498.487,75 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til projektet – bevillingen kan maksimalt udgøre 75 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.

Vedr. Ansøgning: Tillægsbevilling til offshoreinnovationssamarbejder indstiller Vækstforum:

- at regionsrådet bevilger 1.692.602,00 kr. fra de regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018, til projektet – bevillingen kan maksimalt udgøre 8,15 % af de godkendte støtteberettigede udgifter.

Vedr. Ansøgning: Medfinansiering af TASTE indstiller Vækstforum:

- at projektet modtager afslag, idet det ikke vurderes, at projektets aktiviteter vil kunne skabe tilstrækkelige erhvervsrettede effekter.

Vedr. Syddansk OPI-pulje – Forlængelse af projekt og ændring af støtteprocent indstiller Vækstforum:

- at der sker en omfordeling af midler i det samlede budget, og at støtteprocenten fra de regionale erhvervsudviklingsmidler, som konsekvens heraf, kan stige til maksimalt 75 %.

Vedr. Annoncering: Innovationssamarbejder inden for sundheds- og velfærdsinnovation indstiller Vækstforum:

- at regionsrådet reserverer 4 mio. kr. regionale erhvervsudviklingsmidler afsat i 2018 til medfinansiering.

Vedr. Healthcare DENMARK – ændring af vedtægter indstiller Vækstforum:

- at regionrådet godkender de nye vedtægter for Health Care DENMARK.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag - indstillinger fra Vækstforum juni 2018

Punkt 18: Forslag til retningslinjer for ansøgning om midler afsat til markering af Genforeningen 2020

17/45787

Resumé

Region Syddanmark har afsat i alt 3 mio. kr. af kulturpuljen til at understøtte fejringen af 100-året for Genforeningen 2020. Heraf er der afsat 700.000 kr. i en pulje til mindre initiativer. Der forelægges forslag til retningslinjer for tildeling af midler fra puljen til mindre initiativer.

Sagsfremstilling

Der forelægges forslag til retningslinjer for tildeling af midler fra de 700.000 kr. som Region Syddanmark har reserveret til mindre initiativer til fejring af Genforeningen 2020. Retningslinjerne angår dermed ikke de 1,95 mio. kr., som er reserveret til fyrtårnsinitiativer.

Det foreslås, at der fastlægges en ansøgningsfrist i 2019, som er sammenfaldende med ansøgningsfristen for de ordinære ansøgninger til kulturpuljen. Det foreslås, at datoen fastsættes til 31. marts 2019 og med endelig afgørelse i regionsrådet ultimo juni 2019.

Ansøgningerne vil blive vurderet ud fra målsætningerne i den regionale vækst- og udviklingsstrategi samt kriterierne i "Kulturhandlingsplan 2018-2019" på linje med øvrige ansøgninger til kulturpuljen.

Det foreslås videre, at ansøgningerne i henhold til den indgåede partnerskabsaftale mellem Region Syddanmark og Præsidiets for Genforeningen vurderes ud fra, hvorvidt aktiviteten bakker op om den samlede fejring, og i hvilket omfang den er koordineret med det øvrige program for fejringen, og dermed også understøtter præsidiets prioriteringer.

Dermed foreslås det, at det er et krav for tildeling af støtte, at aktiviteten tidsmæssigt følger den øvrige markering af genforeningen, dvs. fra og med en markant optakt i starten af 2020, fremhævnings af afstemningsdagene i februar og marts og det officielle højdepunkt på de historiske mærkedage 10.-12. juli i Sønderjylland.

For at sikre en så bred folkelig deltagelse i aktiviteterne som muligt foreslås det, at der i vurderingen af ansøgninger samlet set vægtes hensyn til en geografisk fordeling af de støttede aktiviteter og en rimelig geografisk fordeling af midlerne, samt at der tildeles støtte til en bred fordeling af aktivitetstyper.

Det foreslås, at der annonceres for midlerne fra september 2018, og at dette sker samtidigt på regionens hjemmeside og på genforeningssekretariatets hjemmeside, hvor kriterier og fordelingsprincipper offentliggøres. Der udsendes en pressemeddelelse om ansøgningsmuligheden.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til retningslinjer for tildeling af midler fra puljen til mindre initiativer godkendes.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 11-06-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Syppli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 19: Regionsrådets udtalelse vedr. Statsrevisorernes beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser

18/17099

Resumé

Der fremlægges udkast til regionsrådets udtalelse vedr. Statsrevisorernes beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser

Sagsfremstilling

Statsrevisorerne offentliggjorde i april 2018 Rigsrevisionens beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser med statsrevisorernes bemærkninger (bilag 1).

Det fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger, at

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at hverken Justitsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet eller regionerne har sikret en tilfredsstillende brug af fremmedsprogstolke. Statsrevisorerne skal pege på, at mangelfuld tolkning giver problemer for retssikkerheden og patientsikkerheden, ligesom det giver øgede samfundsøkonomiske omkostninger til sagsbehandling, patientbehandling mv

Regionsrådene er af Sundheds- og Ældreministeriet blevet anmodet om at komme med en udtalelse til brug for Sundhedsministerens redegørelse for konklusionerne i rapporten.

Der vedlægges udkast til regionsrådets udtalelse.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At udtalelsen godkendes.

At udtalelsen fremsendes til Sundheds- og Ældreministeriet på vegne af regionsrådet.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udtalelse - brug af tolkeydelser

Punkt 20: Orientering om status på arbejdet med lønkrav fra tidligere BIOS-medarbejdere

17/45016

Resumé

Forretningsudvalget orienteres i denne sag om status for arbejdet med opgørelsen af lønsagerne for de overførte medarbejdere fra BIOS til Ambulance Syd.

Sagsfremstilling

På møde den 13. juni 2018 blev forretningsudvalget orienteret om status pr. 16. maj 2018, hvor der var afsluttet 247 sager og fremsendt yderligere 338 sager til de faglige organisationer.

Status pr. 1. august 2018

Status pr. 1. august 2018 er, at der er afsluttet 256 sager. Supplerende kan oplyses, at 339 sager er fremsendt til de faglige organisationer og således under behandling. I alle 339 sager afventer regionen tilbagemeldinger fra de faglige organisationer.

Om de 256 afsluttede sager kan oplyses, at:

172 sager er afsluttet med, at medarbejderen modtager et beløb til udbetaling. Det samlede beløb til udbetaling udgør 1.638.000 kr. efter fradrag af skat og tidligere acountoudbetalinger.

84 sager er afsluttet med et resultat, hvor medarbejderen skal tilbagebetale et beløb. Det samlede beløb til tilbagebetaling udgør 491.000 kr. efter fradrag af skat og tidligere acountoudbetalinger.

Regionens samlede merudgift til de 256 afsluttede sager udgør 3.637.000 kr. (før skat).

Forretningsudvalget vil på de kommende møder tilsvarende blive orienteret om status for arbejdet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Til orientering.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 21: Opdatering af retningslinjer for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til regionsrådsmedlemmer

17/43878

Resumé

Forretningsudvalget behandlede på sit møde i marts 2018 sager om dokumentation for timesats for de regionsrådsmedlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende, og som har valgt at være på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Forretningsudvalget besluttede at udsætte sagerne med henblik på en gennemgang og opdatering af retningslinjerne.

Deloitte har udarbejdet et notat med bilag vedrørende gennemgang af regionens retningslinjer for udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste til regionsrådsmedlemmer, herunder eksempler på udformning af revisorerklæringer samt erklæringer fra arbejdsgiver i de tilfælde, hvor regionsrådsmedlemmet er lønmodtager.

Det foreslås, at regionsrådet anbefaler regionsrådsmedlemmer på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste at anvende erklæringer som i de fem bilag til Deloitte's notat. Dertil foreslås det, at regionsrådet godkender opdateringerne af det økonomiske regelsæt "Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet for Region Syddanmark m.fl."

Sagsfremstilling

På dagsordenen til forretningsudvalgets møde den 7. marts 2018 var godkendelse af timesatserne for de regionsrådsmedlemmer, der er selvstændige erhvervsdrivende, og som har besluttet at være på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i 2018. Forretningsudvalget stillede spørgsmål til omfanget af den dokumentation, regionsrådsmedlemmerne skal give med hensyn til deres timesats. Udregningen af timesatsen er meget forskellig, da dette kan gøres på forskellige måder. Nogle vælger at udregne timesatsen ud fra årsregnskabet, mens andre bruger den timesats, en afløser har.

Forretningsudvalget besluttede at udsætte sagerne med henblik på en gennemgang og opdatering af retningslinjerne.

Administrationen har på den baggrund anmodet revisionsfirmaet Deloitte om at gennemgå regionens retningslinjer, som findes i det økonomiske regelsæt "Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet for Region Syddanmark m.fl." samt diverse notater udarbejdet af administrationen vedrørende administration af ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Deloitte har i den forbindelse udarbejdet notatet "Gennemgang af Region Syddanmarks retningslinjer for udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste til regionsrådsmedlemmer" af 2. juli 2018.

Deloitte's gennemgang omfatter dels en vurdering af, om Region Syddanmarks retningslinjer er i overensstemmelse med lovgivningen, dels en anbefaling vedrørende dokumentation for timesatsen.

Derudover har administrationen anmodet Deloitte om også at udarbejde forslag til erklæringer fra arbejdsgiver, der kan anvendes ved regionsrådsmedlemmer, der er lønmodtagere, og som ønsker at være på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

De overordnede konklusioner i Deloittes notat er, at regionens retningslinjer er i overensstemmelse med lovgivningen. Deloitte har ikke i forbindelse med gennemgangen fundet uoverensstemmelser mellem retsgrundlaget og det gældende regelsæt.

Det er dog Deloittes vurdering, at de nuværende retningslinjer ikke giver regionsrådet den fornødne hjælp til vurdering af timeprisen for de regionsrådsmedlemmer, der er selvstændigt erhvervsdrivende.

Udregning af timepris for regionsrådsmedlemmer, der er selvstændige erhvervsdrivende

Deloitte anbefaler, at timesatsen beregnes ved en af følgende tre metoder:

1. Konsulenttimepris, såfremt regionsrådsmedlemmet arbejder som konsulent i sit selvstændige erhverv.
2. Timepris for en erstatningsmedarbejder/afløser, såfremt en sådan er indkøbt.
3. Overskud af resultat.

Den klare anbefaling fra Deloitte er, at metode 1 eller 2 anvendes, hvor det er muligt. Metode 3 bør alene blive anvendt, hvis regionsrådsmedlemmet ikke kan udregne sin timepris ved brug af metode 1 eller 2.

Ad 1. Anvendelse af effektiv konsulentsats (model A)

Denne metode kan anvendes, hvis regionsrådsmedlemmet i sin virksomhed lever direkte af kundetimer. Dette kan for eksempel være ved konsulenter eller håndværkere. Timesatsen dokumenteres ved fakturaer eller udtræk fra sagsstyringssystemer, der viser den givne timesats.

Ved metoden skal der tages højde for, at ikke alle timer er fakturerbare. Timesatsen bør derfor korrigeres for en effektivitetsprocent.

Ad 2. Anvendelse af en afløser (model B)

Deloitte anfører, at denne metode er den letteste at dokumentere, da dokumentationen her består i en opgørelse af lønomkostningerne til afløseren ved en lønseddel eller en faktura fra vikarbureauet.

Ad 3. Anvendelse af regnskabsmæssigt resultat via estimat af normtimer (model C)

Deloitte skriver i notatet, at denne metode kun bør anvendes, hvis metoderne i 1 og 2 ikke kan anvendes.

Som ovenfor nævnt, er det Deloittes anbefaling, at de selvstændige erhvervsdrivende regionsrådsmedlemmer anvender enten model 1 eller 2. Kan det ikke lade sig gøre at benytte en af disse kan model 3 anvendes.

Anbefaling om brug af revisorerklæring

Som det fremgår af Deloittes notat kan brug af revisorerklæring ikke opstilles som et krav. Deloittes anbefaling er, at regionsrådsmedlemmer, der er selvstændigt erhvervsdrivende, opfordres til at benytte en revisorerklæring. Deloitte har i

den forbindelse udarbejdet tre eksempler på revisorerklæringer. Ét eksempel til hver af de tre modeller for udregning af timesats. Dokumentationen skal i alle tilfælde godkendes af regionsrådet.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til lønmodtagere

Ved erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til lønmodtagere er de nuværende retningslinjer, at regionsrådsmedlemmet, enten indsender lønsedler til administrationen med dokumenteret løntræk eller indsender en erklæring fra arbejdsgiveren, som indeholder dato for fravær, timeantallet og timesatsen.

Deloitte har udarbejdet to eksempler på erklæringer fra arbejdsgiver. Erklæringen i bilag 4 kan indsendes hver måned sammen med afregningen, hvor regionsrådsmedlemmet anmoder om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Erklæringen i bilag 5 anvendes derimod en gang om året, når regionsrådsmedlemmet tilvælger ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste uden for almindelig arbejdstid

Det fremgår af Deloitte's notat, at der intet er til hinder for, at et regionsrådsmedlem kan få udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for møder mm., der ligger uden for det man almindelig betegner som "normal arbejdstid".

Deloitte anbefaler, at regionen skærper kravene til begrundelsen, hvorfor vedkommende regionsrådsmedlem skal have udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for møder mm., der ligger efter kl. 17.00.

Opdatering af regelsættet "Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet for Region Syddanmark m.fl."

I det økonomiske regelsæt er der foreslået opdateringer i overensstemmelse med Deloitte's notat.

Opdaterede afsnit er i bilaget markeret med gult.

Indstilling

Det indstilles, at forretningsudvalget anbefaler regionsrådet:

At regionsrådsmedlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende, og som er på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, anbefales at anvende en af de tre modeller til udregning af timesats og den dertilhørende revisorerklæring til dokumentation for timesats.

At regionsrådsmedlemmer, der er lønmodtagere, og som er på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, anbefales at anvende model 4 og 5 til dokumentation for hhv. løntræk og timesats.

At opdatering af regelsættet "Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet for Region Syddanmark m.fl." godkendes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Deloittes notat af 2. juli 2018

Eksempler på revisorerklæringer til selvstændige erhvervsdrivende

Skabeloner til arbejdsgivereklæringer for lønmodtagere

Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet for Region Syddanmark m.fl.

Punkt 22: Rapportering vedr. whistleblowerordning 1. halvår 2018

18/40594

Resumé

Der gives en orientering om henvendelserne i 1. halvår 2018.

Sagsfremstilling

I relation til whistleblowerordningen er det senest besluttet, at der sker halvårlig rapportering med angivelse af henvendelsernes antal og karakter.

Regionsrådet har i forbindelse med en revurdering af ordningen besluttet, at anonymiteten over for den eksterne administrator ophæves, således at administrator kan have mulighed for at præcisere og konkretisere henvendelsen.

Der vedlægges oversigter fra Deloitte over de enkelte henvendelser i perioden 1. januar til 30. juni 2018.

Heraf fremgår det, at der i perioden er indkommet i alt 4 unikke henvendelser. Alle henvendelser er af Deloitte vurderet at være uden for ordningen. I det ene tilfælde er der tale om bekymring vedr. leverandør af personlig hjælpeordning i en kommune. I forbindelse med denne henvendelse er der formidlet kontakt til regionens socialdirektør, således at der kunne gives vejledning om henvendelse til rette myndighed.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Til orientering.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Whistleblowerordning - henvendelser pr. 31.03.2018

Whistleblowerordning - henvendelser pr. 30.06.2018

Punkt 23: Arrangement om borgerinddragelse for regionsrådet

18/15236

Resumé

Forretningsudvalget drøftede på møde den 13. juni 2018 et forslag til opsamling og plan for det videre arbejde med borgerinddragelse og demokrati i Region Syddanmark. Forretningsudvalget besluttede, at der skal arbejdes videre med emnet, samt at der holdes fast i afholdelsen af et arrangement om borgerinddragelse for regionsrådet.

I forlængelse heraf har administrationen udarbejdet et udkast til program for et sådant arrangement (se bilag), der hermed forelægges forretningsudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

Regionsrådet afholdt den 19. marts 2018 en temadrøftelse om borgerinddragelse og demokrati i Region Syddanmark. Regionsrådet besluttede i den forbindelse, at sagen fremover forankres i forretningsudvalget, samt at de på temamødet faldne bemærkninger skal indgå i det videre arbejde med borgerinddragelse i Region Syddanmark.

På baggrund af den afholdte temadrøftelse i regionsrådet den 19. marts 2018, blev forretningsudvalget forelagt et forslag til opsamling og plan for det videre forløb til drøftelse på udvalgets møde den 13. juni 2018. Forretningsudvalget besluttede at arbejde videre med sagen, herunder afholdelse af et arrangement om borgerinddragelse.

Som opfølgning herpå har administrationen udarbejdet et notat med udkast til en foreløbig plan for arrangementet, der vedlægges som bilag.

Der er i notatet lagt op til en åben drøftelse i forretningsudvalget, herunder overvejelser vedr. afholdelsesdato, mulige deltagere og oplægsholdere mv.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Forretningsudvalget drøftede sagen og besluttede, at der afholdes et arrangement om borgerinddragelse i første kvartal 2019. Udvalget besluttede endvidere, at administrationen arbejder videre ud fra de faldne bemærkninger.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Notat - arrangement om borgerinddragelse

Punkt 24: Meddelelser

17/46183

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

Under punktet blev orienteret om:

- Orienteringsmøde om FN's verdensmål den 24. september 2018.

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 25: Eventuelt

17/46183

Beslutning i Forretningsudvalget den 15-08-2018

-

Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 26: LUKKET - salg af ejendom

Punkt 27: LUKKET - salg af ejendom

Punkt 28: LUKKET - salg af ejendom

Punkt 29: LUKKET - salg af klinik